

PHÒNG HỌA

RA NGÀY THU SÁU

TOÀ-SOẠN VÀ TRỊ-SỰ: 80, ĐƯỜNG QUAN-THÁNH — GIÀY NÓI SỐ: 874.

GIÁ BẢO (Trong nước): 1 Năm: 3 \$ 00 — 6 tháng: 1 \$ 60 — Mỗi số: 7 xu — Ngoại quốc: 1 Năm: 6 \$ 50 — 6 tháng: 3 \$ 50

KÉN NGƯỜI VÀO

SỔ ỦNG CỨ

CÔNG TÂM NHIỆT HUYỆT
NG-V BỘ
TR V NGƯ
BV LÙ
V. HEC

KỸ SƯ
LUẬT SƯ
DỐC TỜ
SET TY

Họ có dốc tờ, luật sư, kỹ sư...

...mình cũng phải kiểm
cho đủ ngăn ấy thứ.

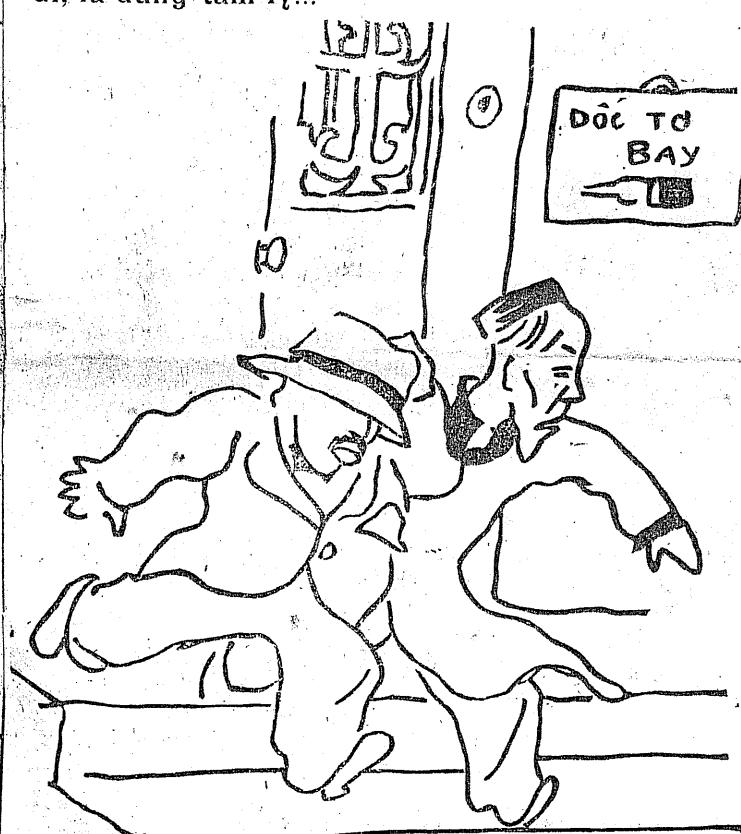

(ĐẾN NHÀ KỸ SƯ)

— Vào bảo thế này này: Thành phố nhiều
mỏ vàng lắm, ông tội gì mà chẳng ra đào
đi, là đúng tâm lý...

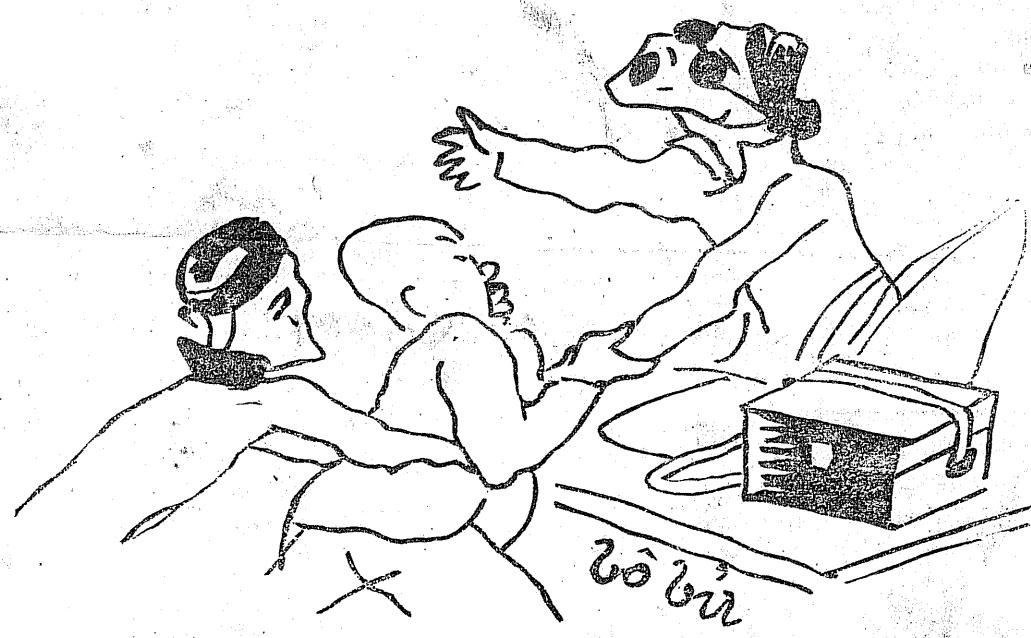
(Ở NHÀ BÁC SĨ RA)

... Thê là có dốc tờ rồi! Nói đến ra để quảng
 cáo cho phòng khám bệnh của «quản» là,
 «quản dốc» khoái...

... Thê là dãy kỹ sư, dãy cũng kỹ sư rồi nhé...

Thôi chết rết! bác ạ, còn thiếu sét-tỵ, mình chưa
có mà họ có, bời đâu ra được bây giờ?...

... Thôi! phải rồi... kéo ông này vào sổ!..

NHỮNG KHÔNG TIỀN TRAO ĐỔNG VĂN

I. DI XEM MŨ CÁNH CHUỒN

(Tiếp theo)

Nhiều người tuổi tuy con ít
mà ăn nhiều cao lương mĩ
vị, và ít vận động, nên thành
bụng xè, ta gọi là phát phì.
hay là phát phúc.

Nguyễn-quí-Toản

Bắc-kỳ ai cũng biết tiếng ông Nguyễn-quí-Toản. Thuở thiếu thời, ông là một du học sinh sang Pháp quyết định lấy mảnh bằng lớn, định những ông nghè, ông cũ, áo gấm về làng, vỗng anh di trước vỗng nàng đi sau. Nhưng, học được ít lâu, ông lại nghĩ một cách triết lý rằng đó chỉ là hư danh, không đáng để người thức giả bận tâm đến. Cho nên, lúc về, ông chỉ có mảnh bằng Cô-vê súp (Brevet supérieur). Nói cho đúng ra, nếu có thi lấy tiến-sĩ, cùnhanh, thì chắc ông ta cũng không dỗ nào, nhưng đó lại là truyện khác.

Về Hanoi làm giáo-sư được mấy năm thì thấy trong lòng nảy ra tư-tưởng phù dân độ thế, nảy ra tư-tưởng muôn làm — xin lỗi độc-giả — muốn « làm quan ». Rồi người ta thấy ông mờ trướng Thê-Dục, rồi người ta thấy ông được đặc cách đỗ Tri-phủ. Từ đó, ông ta bỏ nghề gõ đầu trẽ, mà đi làm nghề gõ đầu... dàn.

Đi đến phỏng-văn ông, một nhà giáo cũ, một ông quan mới, sự liên tưởng xui tôi nghĩ đến về câu đối:

« Thần nông giáo dân nghệ ngũ cốc. »

Làm cho tôi tự hỏi « ông Toản đã giáo dân được cái gì rồi ? Hay là chỉ dậy đến « ngừng tam cò » là hết. »

Đến nơi, thấy trên sập gỗ, một bà bê vệ ngồi đánh phấn, trông đẹp như cái chuồng úp: đó là bà Bố Toản. Tôi vẫn tưởng bà trọng nghệ làm thầy hơn nghệ làm quan, tôi bèn kính cẩn hỏi :

— Thưa cô, thầy cô nhà không à ?
Tức thì tôi hưởng thụ một cái lườm siêu người, và một tiếng trả lời sảng :

— Không biết.

Bỗng nghe ra, tôi bèn vòng tay hỏi lại bà Bố :

— Bầm bà lớn, quan lớn có nhà không à ?

— Có à. Ấy mời ông ngồi chơi.

Một nụ cười xinh trên cặp môi hồng, bà Bố gọi người nhà pha nước chè Taulor sen để mời tôi uống,

Một phút sau, tôi đã được cái hàn-hạnh đặc biệt ngồi hầu quan Bố Nguyễn-quí-Toản. Người đây da, mặt tròn như nắp tráp, hai bộ râu tôm-nam cong trên mép, ông Toản có vẻ

đường đường một quan Bố lăm. Mà một sự lạ, tôi nghiệm ra rằng nhiều ông quan đều có vẻ phì nộn. Duyên có từ đâu ? Vì các ông lo lắng đến việc dàn, hay vì các ông không phải làm lụng khó nhọc mà được béo thế ? Chắc chỉ tại các ông ăn... tr, ăn, ăn nhiều thịt mồ qua mà thôi.

Quan Bố Toản cười híp mắt mà bảo tôi :

Vì thế cũng có, nhưng nhất là vì không tập thể-thao. Nếu bản chúc là ông Phạm-Qhỳnh, thì bản chúc già thêm vào chương trình thi tri-huyện một bài thể-thao nữa.

— Ngài nói phải lắm. Các ông « quan » phải đi bắt cuộp, hộ-dè, thì phải khỏe. Khỏe, tất ăn nhiều, ăn nhiều mới làm việc quan nhiều. « Có thực mới vực được đạo » có ăn mới có làm, cầu nguyện ngữ ấy áp dụng vào quan-trường thì đúng lắm.

Ông Bố Nguyễn-quí-Toản mo-màng như đường lượng do cái súc ăn của các ngài được cái hàn-hạnh làm quan như ông. Tôi thong thả nói tiếp :

— Bắt các ông huyện tập sự biết thể-thao là phải. Muốn làm một ông quan tốt, phải khỏe, nghĩa là phải dẻo-dai, ngực nở, đầu gối cứng, lưng mềm...

Gật gù, quan Bố Toản đáp :

— Chính vậy. Làm quan cần có thể-thao.

Tôi cười nói :

— Vả từ ghế tri-huyện mà trèo lên được đến ghế đường quan như ngài cũng đã là thể-thao rồi. Còn ghế thượng thư thi thật là một kỹ lục khó phá.

Nghe tôi nói, quan Bố ngồi thẳng lại, nhìn về phía nam một cách kinh cẩn. Tôi cũng nhìn về phía nam, phía Huế, rồi nói khéo mào rằng :

— Đã một độ tôi nghe nói ngài tí nữa thì phá được cái kỹ lục đó.

Gượng cười, ông Toản đáp :

— Đó là một cái nỗi súp-de nỗi mà thôi.

— Nhưng, nếu thật... ?

— Nếu quốc gia cần đến, thì bản chúc cũng không dám từ...

Tôi thi thầm : « Lê tất nhiên ». Tôi bèn nói :

— Ngài có công tài như vậy, thật đáng làm một ông quan Bố. Dám hỏi ngài, nếu được toại ý, ngài sẽ làm gì ?

— Bản chúc sẽ làm một ông quan thượng thư bộ Thê-dục, chứ còn làm gì nữa.

Tưởng quan Bố chế nhạo tôi, tôi nhìn thẳng vào mặt để dò ý, nhưng chỉ thấy y nguyên cái nắp tráp tròn, đòi chiếc râu tôm.

— Nhưng nếu bồ dụng ngài làm thượng thư bộ Lại thì chắc ngài bằng lòng hơn...

— Lại còn phải ngôn !... Tuy vậy, vắng trăng có sao cũng được. Nếu bản chúc được làm Thê-dục bộ thượng thư, thì mỗi năm bản chúc sẽ bắt hết thảy các quan tập thể-thao một lần để cho nhân dân lấy đó làm gương. Các ông sẽ cởi trần, vận quần đùi, di bộ về các làng để cho thiên hạ biết đến một vần để có quan hệ đến, nói giông...

— Nhưng chắc là không quên deo lủng lẳng cái thẻ bài ngà trước ngực...

— Cái đó thì quên sao được !

— Vậy thì chúng tôi mong cho ngài chóng vội Huế làm thượng thư để cho thêm dưa, thêm bát ở viện Co-mật. Chúng tôi mong sẽ có bảy ông thượng, vì sẽ có... thất hiền, chử bảy giờ chỉ có lục... bộ thôi, mà đối với chử lục, chúng tôi lại hơi kiêng, vì nó gọi trong trí chúng tôi những chử lục tàu xá, lục xi, lục đục... chẳng hay ho gì.

« Chúng tôi chỉ xin hỏi một câu :

Từ ngay ngài thôi dạy học ra dạy dán đến giờ, ngài đã làm được việc gì ích nước, lợi dân ?

Ngồi lặng yên trong giây phút, « quan

lớn » Bố trịnh trọng trả lời :

— Từ lúc xuất chính đến giờ, bản chúc đã từ chúc tri-phủ lên đến chúc Bố chánh này.

Tôi cũng trịnh trọng đáp lại :

— Công trình vĩ đại như vậy, tiếng lớn của ngài rồi lưu lại hậu thế.

Một nụ cười hách dịch nở trên môi, quan lớn Bố đứng dậy bắt tay tôi năm bảy lượt :

— Người ta thi « tiến vi quan, đạt vi sứ », mà bản chúc dày lại « tiến vi sứ, đạt vi quan ». Cứ thế không cũng đủ lưu danh thiên cổ rồi.

Đoạn, ngài thích chí cười như nắc ném, rồi di một bài võ ta. Đi xong, ngài vừa thở, vừa bảo tôi :

— Võ ta cũng là một môn thể-thục. Tôi, những lúc vui sướng vẫn tập cho khỏe.

Tôi bèn chỉ cái bụng xè của « quan lớn ».

Quan lớn võ vào bụng mà bảo rằng :

— Thế này là phát phì, phát phúc, mà người ta cho phát phúc là một điều hay...

Tôi cười mà bảo rằng :

— Ngày xưa, ngài diễn thuyết về thể-thục có nói ; « Nhiều người tuổi tuy còn ít, mà ăn cao lương mĩ vị nhiều và ít vận động, nên thành bụng xè, ta gọi là phát phì hay là phát phúc. Ta cho phát phúc là một điều hay, nhưng biết có phải vì bụng to mà được hưởng phúc đức, hay là phát phúc chỉ là được hưởng cái bụng to mà thôi. »

— Đó là tôi nói người khác.

— À, ra thê. Chỉ có bụng ngài dày mới là phát phúc, còn các gã khác chỉ có bụng to mà thôi.

Cười tinh, quan lớn Bố nháy tôi :

— Ông biết bụng tôi lắm.

Rồi, như muốn chứng thực rằng quan lớn có cái bụng phát phúc, chứ không phải có cái bụng xè, vì ít tập thể-thao, quan lớn Bố lại đi thêm một bài võ ta nữa. Vừa di vừa thở hồn hồn, mặt đỏ gay, bụng thời xé nè. Tôi sợ quan lớn tập võ mệt mất ngọc thể của vĩ đại thân, bèn dỗ rằng :

— Thật là ngai có họng phát phúc. Còn tập thể-thao, thì cứ gi tập võ, ngài hành động dẽ lên chúc luân phủ, tòng đốc, cũng là tập thể-thao rồi.

Dỗ mãi, quan lớn Bố mới thôi tập và thôi thở. Thật là may cho cái bụng của quan.

Tứ Lý

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

THUỐC LÂU HỒNG KHÊ

đóng, cả người Tây, người Tầu cũng nhiều người uống thuốc này được rất nhanh, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng Khê. Giá 0\$60 mỗi ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soái, nóng rát, đau xương, rát thịt, rát đầu não mè-day, ra mao gà, hoa kế, phá kẽ kháp người, uống một ống thuốc là kiểm hiệu, không hại sinh dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giàn thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG, 88, Route de Hué (số cửa chợ Hốm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ — Haiphong, M. Đức, 73, Belgique — Namdinh, Ích sinh Đường, 190, phố Khách — Sơn-tây, Xuân-Hai librairie Lạc-son — Cao-Bằng, Vinh-Hung, 58, phố Thiêm Yên bay, Đông-Tuân — Lao-Kay, Đại-An — Vinh, Hué, Tourane, Bazaar Bát Tiên — Saigon, Đức-Thắng, 148, Albert 1er Dakao — Phnompenh, Hồng-Bàng — Nha-Trang, Sơn Giang, 12, Rue Marché — Vientiane, Maison Ân-Ba. Còn nhiều nơi nữa không thể kể hết, các nơi muôn mua buôn hoặc làm Đại-lý xin viết thư về thương lượng

BA ÉCH ĐI BẦU

Các vai trò :

BA ÉCH — Người có quyền đi bầu — 25 tuổi.
BÁC SĨ — Người ra ứng cử hội viên — 30 tuổi.
BÀO CHẾ — Người ra ứng cử hội viên — 60 tuổi.

BÁC-SĨ và BÀO-CHẾ (cùng nói) :

Kính chào ngài Ba Éch,
Ngài vui rộn mạnh khỏe luôn ?

BA ÉCH — Không dám ! chào quý khách.
Tôi mạnh ; xin cảm ơn.
Xin hỏi quý chư tôn :
Hôm nay sao quý hóa,
Rõng lại đến nhà tôi ?
Hân-hạnh cho tôi quá !

BÁC SĨ (ca Hành-ván cải-lương) :

Dạ, dám thưa ngài,
Tạm một dời lời,
Phản tò để ngài hay :
Chúng tôi vi dân thành phố
Quyết chí ra tay

Gánh chung nghĩa-vụ.

Tâm lòng sốt sắng

Dám dâu vụ lợi, cầu danh,
Nghe tiếng ngài là người ngay thẳng,
Tay học thức, rất mực thông minh,
Tôi phải thản hành
Xin ngài bỏ phiếu, chờ mẫn thịnh,
mẫn thịnh !

Chúng tôi xin nguyện một dạ trung thành
Quyền lợi dân mình, hết lòng bênh

lòng bênh,

Mai sau dù có phải hi sinh...,

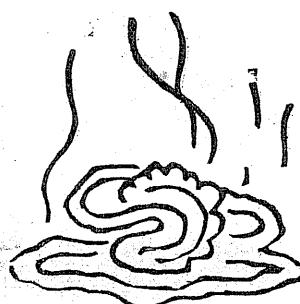
Một lời đã hứa, cầm bằng búa nện
vào đanh !

BA ÉCH — Nghe mấy lời huyền diệu
Lòng tôi đã nao nao.

Vậy xin cho biết những vị nào
Cùng chung với hai ngài một phiếu?

BÁC-SĨ (dưa cho ba Éch một lá phiếu) :
Ngài xem sẽ rõ.

Những ông này đứng chung số cùng
tôi

Tặng ai

Nhân thế hân phùng khai khâu tiểu,

Khi tuổi xuân thì gian-diu xuân chơi.

Kia xuân xuân vô số trên đời,

Phải chơi đi, kẽ cuộc đời là : mông.

Tuổi, tuổi xuân, xuân dì quá chóng.

“Chơi, chơi cho thủng trống long đồng,

cho tung giải yếm cho tut giấy lung”

cho nức tiếng anh hùng là thế thế.

Nếu vì xuân mà hao mòn thân thể,

Phải tìm phương cứu thể đoạt thiền công.

Tai Lê huy Phách được phòng

Thuốc tiên (1) bệnh quỷ tay đòn khắp dũng.

Uống vào bệnh khỏi như không :

(1) Thuốc năm 1935, khỏi bệnh lâu, thuốc số 18 khỏi bệnh giang mai.

HÀI-KỊCH BẮNG VĂN VÂN

của TÚ MƠ

Chọn mặt gửi vàng, còn kén kĩ mới
bầu ra,

Kéo rồi người thay má cho ta,

Sử dụng dài át là ta xấu mặt.

Nề các ngài, kề thì nề thật,

Nhung bồn phận công dàn, tôi phải

rất phân minh.

À ! Tôi hôm nay có mấy ông tuyênl
cáo chương trình,

Có mời tôi lại họp, đề trần tình mọi

lẽ....

BÁC-SĨ và BÀO-CHẾ (cùng hỏi) :

Họ họp hội đồng đâu thế nhỉ ?

BA ÉCH — Họp ở Khâm-Thiên, nhà

chị Đốc-Sao.

Tôi phải xuống xem họ bàn tán thế

nào... .

BÀO-CHẾ (hát điệu kim-tiền) :

Anh em, phải nào ai,

Nay chúng tôi hiểu ý ngài.

Ngay tối nay, nếu ngài thành thoi

Rước ngài xuống chơi

Xóm cò đầu

Soi chén rượu, thường roi chau,

Ta thú vui phê phiện giờ lầu.

Tỉnh người đến đầu !

Rồi sau chúng ta bàn

truyện....,

Bàn truyện di bầu, là

bầu di bầu....

BA ÉCH — Cám ơn

ngài đã thấu lòng

nhau.

Cảm thịnh tình nhã

ý mời nhau.

Dám dâu, dám dâu sai hẹn

Đề phụ lòng nhau,

Dám dâu sai hẹn,

Xin tùy tiện !

BÁC-SĨ và BÀO-CHẾ (cùng ngâm) :

Một lời đã biết đến nhau,

Anh hùng tương ngộ, chẳng cầu mà

nên.

Phen này trúng cử hội viên,

Chúng tôi thè chằng dám quên ơn

ngài.

BA ÉCH — Thura rằng : « Ngài dạy

quá lời ».

BÁC-SĨ và BÀO-CHẾ — Bắt tay, xin

kính chào ngài, cáo lui.

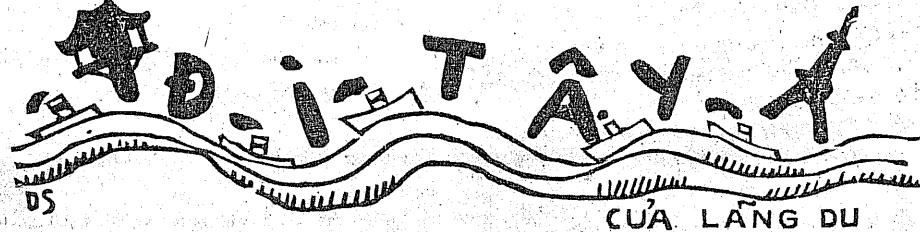
(hai người bắt tay cúi chào rồi ra)

BA ÉCH (giơ tờ phiếu bầu ra đọc, mỉm

cười ranh mãnh) :

~~~~~

CÁC BẠN CHỜ XEM

NHÀ PHÁT HÀNH

LE-HUY-PHACH

Nº 12, ROUTE SINH TỬ, Nº 12 — HANOI

CHI ĐIỂM

Haiphong : Nam Tân, 82, Bonnal. Huế : Văn Hoà, 87
Paul Bert. Vinh : Sinh Hué, 59, phố La Ga. Quinhon:
Trần văn Thắng, Avenue Khai Định. Nam Định :
Việt Long, 28, Rue des Chameaux (trên trường học
Bến Củi). Phan Thiết : Lê thành Hưng, Rue Gia Long.

Cần dùng của các bà - cô

Cần có huyết tốt, mỗi đùi nuôi thận thê, tai mắt hồng
hào, khoan khoái tinh thần, nếu mà huyết xấu, da sám,
mắt xâu, rết dầu, chóng mặt, hoảng hối tinh thần và nhiều
các chứng bệnh khác nữa. Muốn như ý dùng ngay thuốc số
68 : Tú lai huyết (giá 1\$00).

Bệnh khí hư vì bị truyền nhiễm nọc bệnh tinh, hoặc vì
huyết sáu mà sinh ra. Bệnh này rất nguy hiểm, có khi mất
để. Vậy kịp dùng ngay : Thuốc số 37 : Thuốc Khí Hư (giá
1\$) Thuốc số 38 : Thảo Nhập (giá 0\$50) là bệnh sẽ khỏi
hỗn và lợi cho đường sinh dục về sau.

L.T — Kìa bắc xà, tôi nặng có 30 cân, coi dầu bắc nặng, nhưng 80
cân, thế ra tôi phải trả tiền xe ít hơn bắc nhiều.

CUỘC ĐIỂM SÁCH

NHỮNG BÓNG HOA TRÁI MÙA

Ấu khi góp sức chế tạo ra
được ngọt ba mươi trang
thơ, (những bông hoa trái
mùa) hai nhà văn Tường
Vân và Phi-Vân, « một ngày
tốt đẹp kia », đem in thành sách. In
sách để tỏ cho thiên hạ biết hai ông
cũng có triết lý về cuộc đời mà hai
ông coi như một buổi hát :

Còn lạ lùng chi cái thói đời,
Trăm năm cẳng một lớp tuồng thời.

(Cuộc đời)
để trách trăng, trách gió, trách
người bạn gái, khóc ý trung nhân và
để thanh cái nỗi đời xoay chuyển mãi,
« dặm tiêu » đã mòn chân « ngựa kỵ »,
mà « đường mây » chưa thẳng cánh
« chim đồng » cho nên « anh hùng »
còn thận mặt trán ai, luống lo tuồng
đến « nơ kiêm cung », (!) chưa biết đến
bao giờ trả được.

Tác giả thực là người có tâm huyết,
có khí khái, có tình cảm và có những
giọng cụ đồ cỗ bắt đắc chí ngồi cay
ghét móng tay mà giận đời không biết
dến mình.

Bởi thế, cái mới là cái đáng thù, cả
sự chân thực cũng vậy. Đứng trên núi
cao trong cảnh giang sơn dưới ánh
trăng vắng-vặc, các ông ngâm, các ông
cảm động bằng đôi mắt và trái tim
của bà huyện Thanh Quan :

Tuế nguyệt thành xưa tro lớp đá,
Tang thương ngô cũ nhạt lán meo.

(Trên núi Thiên-nhẫn)

Các ông tả cái sắc đẹp của gai-nhân
trên thuyền bằng văn Cung oán :

Cá dưới nước ra chiều bảng lảng.
Hoa trên giòng ra dáng lèn đèn.
Hoa kia ngọt ngần với tình,
Cá kia thơ thản như hình nghe ai.

(Trên mặt hồ tây)

Các ông phục cái khí phách của bà
Triệu-ầu bằng lời của một nhà làm
thơ cũ, tôi quên mất tên, nhưng vẫn
nhớ kỹ cái nghệ thuật giờ hơi và kiều
cách :

Dãi nắng dầm mưa đời má phấn,
Xông tên đột pháo một đầu voi.

(Triệu-ầu).

Các ông khen âm điệu thơ cũ thánh
thót, âm thầm như tiếng đàn năm
cung. Không ai cãi hai ông, nhưng chỉ
tiếc rằng khi nghĩ đến dàn, các ông
lại nghĩ đến tính tình của người khác.
các ông lại súc động bằng tâm hồn của
người khác, vì trong lòng các ông
không có một thi-cảm riêng nào.

Thi sĩ Nguyễn-Du tả tiếng đàn như
thế này :

Trong như tiếng hạc bay qua,
Đục như nước suối mới sa nứa với,
Tiếng êm như gió thoảng ngoài,
Tiếng mau sầm sập như trời đồ mưa.

Các ông liền lấy những ý trên lập
lại. Các ông cũng viết :

Trong như tiếng hạc mới bay qua,
Đục tựa lụng với nước suối pha,
Em ái tiếng khoan như gió thoảng
Tiếng mau sầm sập tựa mưa sa.

Cái tài của các ông là cái tài sào nát
lại những món ăn cũ. Các ông lấy lời
văn, ý tưởng, tình cảm của người khác
làm của mình. Trong văn thơ các ông
dày dặn những cảnh tuyệt, mai, thông,
liễu, ở những chỗ sông Tần, vườn
Thúy. Chơi sóng đêm trăng, các ông
bắt chước người ta nhở câu thơ Xích-
bích, ngắm nước hồ tây, các ông cũng
chỉ nghĩ đến cảnh Bắc-quân sô sát với
truyện con trâu vàng. Các ông đi
sau cõi nhàn dẽ lượm nhặt những
rom rắc ấy là « Những bông hoa trái
mùa ».

Các ông đem bó hoa không dâng gọi
là hoa kia dùng làm thí khí giới để
công kích lối thơ chân thực, dôi dào,
phóng khoáng mà người ta thường gọi
là thơ mới.

Là vì các ông không làm được thơ
mới.

Các ông không phải là người biết
tim cái đẹp mới mẻ, biết tả đúng tâm-
sự mìn-hình trước cảnh vật; cái cảm hứng
của các ông không thiêng ngoài kluôn
sao, chỉ quanh quẩn ở những diễn tích
mà đã mấy nghìn lần người ta nhắc
dến, nghe quen tai quá, chẳng khác
gì những lời chúc tụng của bọn người
hát « súc sắc súc sẻ » đầu năm.

Các ông trách lối thơ bây giờ không
theo niêm luật cũ, vì các ông không
biết rằng thơ bao giờ cũng phải có
luật. Không phải cái luật hẹp hòi hạn
câu chọn chữ là một lối rất tiện cho
những người khùn num thi thoái cái tiêu
sảo của mình. Nhưng thơ phải có thứ
luật cao siêu hơn, thiêng liêng hơn :
minh biêu lộ cảm tưởng, tâm trạng
mình một cách êm ái, tha thiết hay
hùng tráng du dương theo cái bản lĩnh
riêng của mình, không bao giờ chịu
theo tư-tưởng, tình cảm của người
khác. Như thế thì trái với thú biệt tài
của hai ông lắm, nên hai ông không
bằng lòng.

Các ông chỉ ưa và chỉ tìm được
những lời văn hoa săn có đề tra vào
cái khuôn-khổ săn có. Khi tiễn đưa,
tất nhiên phải dùng đến những chữ :
chuốc chén quan-hà, với duỗi dong dặm
ký ; khi vĩnh hoa, tất nhiên phải chắp
nhất những tiếng : sắc nước, hương
trời. Mà cuộc đời bao giờ cũng là một
tán tuồng cũng như lúc mặt trời về
chiều, bao giờ cũng là ác tà chèn
chêch ; giọt tương dùng để chỉ nước
mắt, lá ngô vàng rụng để tả mùa thu.
Các ông cũng không quên những chữ
cánh kiếc, biển quê, bụi bồng, miệt
xanh, không quên những câu :

Lời thơ dặm cụm lục chen hồng,
Thượng uyển là đây có phải không?
Hương ngự (!) ngọt ngào đồi khóm
Nhạc thiều (!) réo rất mây cảnh
thông, (trang 15)

Đề tả những cảnh... trong vườn
bách thú ! Nghĩa là những câu thơ có
thể tả được bát cứ cảnh vườn nào,
mà tả cảnh vườn nào cũng rõ ràng cũng
sao, cũng không có nghĩa lý chi hết.

Ấy thế mà các ông đi công-kích
hộn làm thơ lối mới; các ông lấy
những giọng oanh liệt để mang họ :

Lay bắc xin đừng nói đèn thi,
Nghĩa thi chưa hiểu hãy im đi
và gọi họ là bọn mù :

Chẳng khác anh mù lại nói mơ,
Chẳng qua một bọn dốt làm thơ...

Vàng, họ dốt vô cùng, dốt vì không
biết theo kinh điển, vì không biết nhai
lại những lời cõi nhân mà các ông quý
trọng, vì không biết đề cho cái khuôn
khô buôn cười của thơ (bát cú) kèm kéo,
thắt buộc tinh tinh, cảm hứng của họ.

Vàng, họ dốt và mù lâm ; họ không
thể thông sáng như hai ông Tường Vân
và Phi-Vân được ; mà như thế, theo ý
tôi, thì thực là may cho quốc văn.

Vì quốc văn cần phải tiến. Quốc văn
không phải là thứ trò chơi dí dỏm ở
trong ấy có những luật lệ bầy ra để
một ít người thơ khéo chấp nhật cái
tiêm sảo nọ để ghép vào bên cạnh cái
tiêm sảo kia. Thơ văn của ta bây giờ
mới biết theo khuynh hướng mới cũng
đã quá chậm rãi, không cần phải có
những bọn văn sĩ như hai ông Tường
Vân và Phi-Vân với cô Bích-Ngọc ngắn
cản lại.

Nói đến cô Bích-Ngọc, người dẽ tựa
cho quyền « Những bông hoa trái mùa »
tôi lại tưởng tượng đến một bức nữ
lưu doan trang, trầm-mạc. Tôi còn
tưởng tượng thêm lên một bức nữa,
tuy không được vừa ý cô, nhưng tôi
cũng cừ mạn phép cô tôi nói: tôi tưởng
tượng ra một bức nữ lang... bà già.

Bởi vì những ý tưởng của cô cũng
đã già như cái cây cổ thụ.

Cô cùn-dòng lòng với hai nhà thi
sĩ của tôi ham mến cái cổ, coi lối
thơ luật cũ-rich như những bông hoa
thơm, cô lại viết một bài thơ tám câu,
có ý chối chúng tôi thấy thí-du. Cái
cụm hóa thơ là bài thơ quí hóa ấy
cũng có đủ những biến ngẫu : nhì vàng
đi dội với cảnh thăm, lòng bướm với
kiếp hoa, đậu cúc với cảnh hồng, nghĩa
là những chữ sáo đi dội với những chữ
sáo.

Cô thực là người biết yêu trọng quốc
hồn, quốc túy. Nhát thiết cái gì là mới,
là lạ, cô đều ghét cay, ghét đắng, lấy
lẽ rằng cái mới là ấy không phải là
của nhà. Câu phong dao :

Ta về ta tắm ao ta,
cô lẽ là câu châm-ngôn của cô. Cô thiết
tha khuyên người ta chê bõ và tự mình
chê bõ « ao ngoài » để về tắm « ao nhà »,
đù ao nhà ấy đầy những bùn, những
vân.

Tôi buồn rằng người « thực nữ » có
duyên đến thế lại kém vệ sinh.

Lê Ta

CHUYÊN ĐỀ THI ÂM

Một người nhiều mưu mẹo, hăng hái. Chánh
phủ Pháp đã mất nhiều năm khổ nhọc, mới
đẹp yên, hồi mới bước chân đến đất Việt ta.

Của Thành-Vân soạn
bán 0\$03 một số

THƠ VÀ MẠNG XIN ĐỀ: M. Lê-ngoç-Thiều Gérant Bảo-Ngọc văn đoàn n° 67, Rue Neyret — Hanoi

(Sáu số sẽ hết, số nào cũng ra vào ngày thứ năm).
Mỗi số giấy 16 trang, in giấy tốt, và số nào cũng
có nhiều tranh ảnh của đảng Đề-Thám bấy giờ.
Số đầu đã pháp hành từ thứ năm 25 Avril nay).

Nhà xuất bản: BẢO-NGỌC văn đoàn
số nhà 67, phố Cửa Nam — Hanoi

Văn đoàn Bảo-Ngọc có nhận gửi bán những
sách, chuyên, tiểu thuyết và khắp các báo của
các nhà văn. Lại có nhận mua bán quyền những
sách có giá trị, những tiểu thuyết hay, nhất là
những truyện già sù của nước nhà, mà văn đoàn
chúng tôi cản biết. Bao giờ cũng mua một giá
rất cao hơn các nhà khác.

RẤT NHŨNG QUAN

NHÀ văn-sĩ Pháp, J. Marquet một hôm đã có nói : « Trong bụng người Annam nào cũng có một ông quan. » Câu ấy cũng là một câu rất sác đáng về tâm lý của người mình.

Nhưng tôi, tôi còn chưa cho thế là phải. Nếu chỉ có quan ở trong bụng thôi, thì còn nói làm gì. Không, người Annam không phải có quan trong bụng vì cái lẽ rất giản-dị rằng: một người Annam đã là một quan rồi.

Quan từ tàn tinh, từ dáng bộ, từ lời ăn, tiếng nói, từ quần áo mặc, nhất nhát cái gì cũng là quan cách cả.

Khi còn bé đê chồn, người ta đã tập cho bắt chước một ông quan. Ta thử nhận xem trẻ con ta ăn mặc: cũng cái khăn lụt xếp nghiêm trang, cũng áo dài súng sinh, cũng đôi giày ban, và nhất là cũng giày xanh, dỗ quàng cổ, đeo nón kim khánh vàng, kim khánh bạc, nón vuốt hổ, nón đồng tiền — y như một ông quan, ông quan bé vây, không khác gì.

Như vậy, mỗi một đứa trẻ con ta là một ông quan tập-sự, là một ông quan thực-thụ sau này. Cứ theo như bảng thống kê về sinh-tử của nước, thì cứ mỗi phút, một đứa trẻ con ra đời.

Vậy, trọng nước ta, cứ mỗi phút, lại có một ông quan ra đời. Thật là một sự đáng mừng nếu ta không biết rằng, cũng mỗi một phút, lại có một ông quan mất đi.

Nhưng quan nó mất đi, quan mới kia lên thay chứ. Đó là lẽ tự-nhiên của trời đất, ta cũng nên tự an-ủi mà chờ lấy làm phiền.

Có người lấy làm lo rằng: nếu nước ta rặt những quan cả, thì lấy ai lâm dân mới được. Toàn quan cả cũng chẳng sao, vì lúc bấy giờ người ta sẽ đặt ra thứ quan quan và thứ quan dân: quan quan thì làm việc quan, còn quan dân thì làm ruộng đi cày.

Xếp đặt như vậy có cái lợi rất lớn: nước ta vẫn như cũ, người ta được cái hanh-hạnh ai cũng là quan cả. Ai cũng là quan cả, không còn ai ước mong làm quan nữa, chẳng cũng là một cái hạnh phúc cho nước ta ru?

Ông Tú-Ly trong Phong-Hoa có bàn nên bỏ tiếng quan đi, không dùng đến nữa. Tôi không biết sự hò-hào của ông ta có kết quả không. Nhưng tôi thật không mong cho nó có.

Vì người Annam ai cũng là quan, nếu nay bỏ quan đi, thì nước thành một bãi sa mạc mênh mông, còn gì nữa!

Ấy cũng may mà chưa đến nỗi thế. Nhờ trời, nước chúng ta vẫn có quan

nhu thường, vẫn nhiều quan như rứa, vẫn toàn quan cả, chẳng lo gì..

Một chứng triệu rõ ràng, minh bạch sau đây đủ làm cho ông Tú-Ly phiền, nhưng cũng lại đủ làm cho người ta vui. (Ai người thức giả cũng phải vui như vậy).

T. B. T. V. số 5420 trang thứ nhì : « Tiệc mừng tiên quan thanh tra học chính Gravier về Pháp.

« ... Ở nhà hội Trí-Trí Hải-duong, có đặt tiệc mừng tiên quan (một quan) học-chánh Gravier về nghỉ bên quý quốc.

« Dụ tiệc có quan (hai quan) chánh Công-sứ, quan Phó-sứ (ba quan), quan (bốn quan) Tông-đốc Lương-văn-Phúc quản kiêm-học (năm quan). Nguyễn-hoài-Đinh, quan huân (sáu quan) Nguyễn-tống-San, Nguyễn-văn-Dự (cũng là quan hường đạo (bảy quan) và non hai trăm giáo viên trong hạt Hải-duong (cũng là quan cả: 207 quan).

« Quan kiêm-học đọc bài chúc từ. Quan Công-sứ cũng đứng lên tỏ lòng

chúc quan học-chánh thượng-lộ bình an. Quan thanh tra Gravier cảm ơn lại hết thảy các quan Tây-Nam và các giáo (viên) đã có lòng yêu mến ngài mà thiết bữa tiệc long trọng như thế.

« Vũ triều Vực dit Mộng-Bảng.»

(Chắc cũng là một ông quan sau này, vì ông ta mong tưởng bẳng vàng...)

Đó, mới có hơn 10 giờ đồng chử, mà ta đã có được hai trăm linh tám ông quan, quan thực-thụ và quan tập sự.

Thế thì lo gì. Tiền đồ nước ta thực vững vàng, tương-lai nước ta thực sáng sủa, quốc hồn nước ta thực cao quý vô cùng.

Mà hiện tại nước ta thực chắc chắn. Trên quan, dưới quan, bên tả quan, bên hữu quan, sau quan, trước quan chung quanh bốn phương trời, mười phương pháp đều có quan cả, thì ta còn sợ nỗi gì?

Người thức giả chẳng đáng mừng ư? Người yêu nước, thương nòi, chẳng đáng vui ư? Mà người Annam ta cũng nên vỗ bụng — không phải đê thở dài— sung sướng mà la lên rằng: quan đây, quan đây, hễ quan còn nước ta còn...

Ông Tú-Ly dẫu có than phiền cũng vô-ich. Ông chỉ có một cách, một cách hoàn-toàn là ông cũng cố chạy chọt đi làm quan nốt!

Thach-Lam

THƠ MỚI

TÌNH LY BIỆT

Thay lời bạn Hà-nội tặng một cô thiếu nữ đi vui cuộc tình duyên xa.

Bên trời ai khóc? Áng mây qua.
Hàng liêu áu sầu. Nước ngắn ngo.
Mưa lạnh lung rơi trên phố vắng,
Buồn lướt trong không tối mặt hồ.

Đàn chim yên lặng. Gió ngừng bay,
Khách qua đường ngầm nỗi chuông cao.
Ủ rũ, chiều xuân đang thốn thúc
Bến bờ. Nhưng biết có ai hay?

Ai đi theo đuổi mối duyên nợ,
Để nhanh báng khuất, yến hùng hò?
Lá băng rụng đếm giờ xa cách.
Ân-ái bao ngày, ôi! giặc mơ!

Biết ngỏ cũng ai nỗi thảm sầu?
Than ôi! ai rõ vết thương đau?
Còn em, vui cuộc tơ duyên mới,
Một chút tình xưa, em nhớ đâu?

Nhung, ta còn nhớ — ở nơi nào?
Non nước say sưa giấc mộng đào,
Hồ xanh mè mả, trông em đẹp,
Ánh vàng lá lướt dặng phi-lao.

Đường phố vui mừng đón bước tiên,
Bên hè, bao kẽ mướn yết em —
Chung đầu dùm ngỏ cùng em biết?
Nhỉ biết em qua, dừng lặng nhìn.

Giữa nơi dặm thăm ngạt tình yêu,
Sóng vàng không gợn nước trong veo.
Vui cùng hoa cỏ, say ngày tháng,
Em vẫn ngày thơ ngảm bóng chiều.

Em càng xinh đẹp, nước càng trong,
Gió biếc càng trời nhuộm nắng hồng,
Thi nhán ca tụng đời vui vẻ,
Ánh sáng tung bừng khắp núi sông.

Nhưng bỗng ngày kia chiếc nhan qua,
Đưa hồn em tưởng mộng duyên tor.

— Ai qua lúc ấy, than ôi! để
Với chốn kinh đô, bạn hững hờ.

Sắc pháo hồng vương ghẹo cánh hoa,
Em biết đâu rằng lúc bước ra,
Bao người thồn thúc niềm ly biệt,
Vì em khóc mãi mối tình xa.

Em đã vò tinh vút bỏ đi,
Thận ôi! thương tiếc nã làm chi!
— Nhưng mà mây nước bèn hờ ấy
Ngẩn năm còn nhớ buổi phản ly.

Tường Bách

NGAY NAY

số 12

Thứ ba 14 Mai

Đời bí mật của sứ, vai

Đại binh Nam Việt

PHÓNG SỰ BẮNG ẢNH

Ảnh chụp ông Nghè Lê-Thăng,
đến thầy tướng số Vinh xem một quẻ
trước khi ra ứng cử hội viên.

CHẾT VÌ TÌNH !

I

II

III

DÁM CHẮC

Như Tiêm la, Cốt khí, Sang độc, Dương mai, Đau lậu vân vân, chỉ có thuốc Sưu-dộc-bá-ứng-hoàn hiệu ÔNG-TIỀN, gồm trị nội gốc các chứng bệnh trên đây, dù cũ dù mới, độc nhập vào cốt, nặng nhẹ thế nào thuốc cũng tống lỏi gốc độc ra rút tuyệt, khỏi trừ cang, không hại

Có bán tại: Nha trang: Mộng-Lương, Quinhon: Hồ-văn-Ba, Quảng-ngãi: Trần-Cảnh, Tourane: Nguyễn-hữu-Vịnh, Huế: Vĩnh-Tường 59 rue Gia-Long, Quảng-trị: Thông-hoạt, Vinh: Sinh-Huy 59 phố Ga, Thanhhoa: Gi-Long 71 Grand'rue, Namdinh: Việt-Long 28 rue Champeaux (trước cửa trường), Haiphong: Quảng-vạn-Thành 61, rue P. Doumer

Đồnghới: Thuận-Long, Bồngson: Diệp-a-Vinh, Ninhhà: Quảng-sinh-Hoà, Hanoi: Nguyễn-văn-Đức, 11 rue des Caisses (độc q:ygien) và khắp các nơi buôn thuốc Annam là đều có bán

CẦN THÊM ĐẠI-LÝ NƠI NÀO CHÚNG TÔI CHUA CÓ, MUA BUÔN DO: Pharmacie ÔNG TIỀN Annam được phòng

82 à 90 RUE P. BLANCHY PROLONGÉE PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Thuốc ho ÔNG TIỀN hiệu-nghiêm trong 10 phút, mỗi gói 0\$10.

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

TIÊU SƠN TRÁNG SĨ.

(Tiếp theo)

SÔNG NƯỚC

THUYỀN ra tới giữa sông. Phạm-Thái trợn mắt nhìn người lái đò, trong lòng áy náy lo sợ. Vì giòng nước chảy xiết, đáng lẽ phải hết sức chèo mau để vượt qua, thì người áy lại chỉ giữ tay lái cho thuyền trôi xuôi.

— Ông lái !

— Dạ.

— Chúng tôi sang ngang kia mà.

— Phải, tôi biết. Nhưng quý hồn thuyền đậu vào bờ là được chứ gì ?

Phạm-Thái đoán chừng chú lái muôn sinh-sự, giờ thói bóc lột. Chàng nghĩ thầm : « Nếu quả thế thì thắng cha này giỏi thực ! Nhưng đến bọn cướp ở bến đò Lũ, ta còn trị nổi, nữa là thứ này... »

Nhưng thuyền vẫn trôi phảng-phảng. Không nhิêng thê, thỉnh thoảng chú lái lại còng bầy thêm một mái chèo nữa...

— Ô kìa ! sao thế này ?

Nghé hoàng-phi nhớ nhác hỏi, người lái đò lê phép đáp :

— Tàu lịnh-bà, xin lịnh-bà cứ yên lòng.

Ba người đưa mắt nhìn nhau khiếp sợ, ngồi chờ như phông đá. Bỗng Phạm-Thái thò vào trong bọc rút thanh đoản dao. Thấy vậy Nhị-Nương cũng tay trái cầm vò kiém, tay phải cầm nắm kiém. Hoàng-phi dăm dăm nhìn không hiểu sao kẻ kia lại giờ biết được tung tích của mình. Nhưng người lái thuyền bình tĩnh, thản nhiên như không.

— Nếu người không bẻ lái cho thuyền vào bờ, thì ta sẽ rằng người không thể sống, mà về với vợ, con tối nay được.

Vừa nói, Phạm-Thái vừa dữ tợn, quả quyết giơ đoản dao lên. Người lái thuyền vẫn không đổi sắc mặt, buông mái chèo mà cười phá lèn, khiến thuyền không lái quay chòng chành ở giữa sông :

— Phạm-Thái giỏi đấy ! Nhưng ta không có vợ, con, hay chưa có vợ con, hì đúng hơn.

Nhị-Nương và hoàng-phi nhìn nhau kinh hãi. Nhưng Phạm-Thái yên lặng tươi cười, tra dao vào vò đấu trong áo cà sa, rồi ôn tồn bảo người lái đò :

— Không cần cô thông minh góm-giếc mới đoán được tôn ông đây chẳng phải là một chú lái tầm thường. Vậy tôi xin hỏi : tôn ông muốn gì ?

Người lái đò vội lấy mái chèo giũ cho thuyền đi thẳng rồi cười lớn mà đáp rằng :

— Ta muốn biết Phạm-Thái tức Phạm-Phụng, tức Phồ-chiêu thiên-sư đã giết được bao bạn đồng nghiệp của ta ở bến đò Kim-lũ ?

Phạm-Thái cũng cười :

— Nghĩa là tôn ông muốn trả thù cho bạn lục làm chứ gì ! Bần tăng đây sẽ xin sẵn lòng nghênh tiếp, nhưng...

— Nhưng sao ?

— Nhưng bần tăng vẫn không tin như thế.

— Không tin cái gì kia chứ ?

— Nhưng còn hoàng-phi ?

— Đã có công tử đây phò giá. Người không phải lo hộ.

Lúc bấy giờ thuyền trôi đã được một quãng xa. Người lái đò liền cho thuyền rạt vào bến sậy ở bên vệ sông. Nhị-Nương rút phắt kiém ra thét :

— Sao lại đưa chúng ta vào đây ?

Người kia vẫn không đổi sắc mặt, ôn tồn nói :

— Tra kiém vào vỏ !

— Không tin rằng tôn ông theo nghề trộm cướp. Bần tăng đoán già rằng, tôn ông phi là thám tử của triều đình, thì là một tay hảo-hán, sống một đời tự do ngang dọc. Nếu quả thực tôn ông là thám tử, thì bần tăng thương hại cho cây đoản dao của bần tăng quá, vì thế nào nó cũng phải đâm trúng họng tôn ông, nhất là tôn ông lại biết lai lịch của bần tăng đây, mà xin thú thực cùng tôn ông, xưa nay chưa có kẻ thù nào biết lai lịch của bần tăng mà thoát chết được. Còn như nếu tôn ông là một tay anh hùng hảo-hán, thì xin mau mau cho biết đại danh, để bần tăng thờ làm quý hữu.

Hoàng-phi nói thầm bảo Nhị-Nương :

— Quái, chị trông người này không quen nhưng nghe tiếng nói, giọng cười thì hình như đã gặp nhiều lần.

Người lái đò vẫn cười, rồi hất hàm hỏi Phạm-Thái :

— Biết bơi không ?

— Ái chà ! khá nhỉ ! Ý chừng chú lái có dã tâm muốn chọc thủng thuyền chăng ? Ta can, vì người sẽ bị ta đâm chết ở đáy sông mất.

Nhị-Nương kinh ngạc, nhìn Phạm-Thái. Chàng bảo :

— Thị cứ tra kiém vào vỏ, xem hắn làm trò gì.

Người lái đò lẳng lặng cầm sào, rồi sụp xuống lạy hoàng-phi :

— Đào-Phùng xin khấu đầu làm lễ. Hoàng-phi vui mừng không kịp giữ gìn :

— Trời ơi ! em Đào-Phùng ! Thảo nào, chị cứ ngờ ngợ. Nhưng sao mặt mũi em gớm ghiếc thế kia ?

Đào-Phùng quay ra hỏi Phạm-Thái :

— Đạo hiệu của hoàng-phi là gì ?

— Phồ-bác thiên-sư.

— Vậy bạch Phồ-bác thiên-sư, chẳng có gì lạ hết. Nhận được ném mủi kim chín ở phủ Tứ-sơn trong ít lâu, nên em nhận thấy ích lợi của sự hình phạt đó...

Phạm-Thái vội kêu :

— Trời ơi ! dẽ thường Đào-quân dùng kím đốt sém da mặt chăng ?

— Thưa Phạm đại-huynh, khi người ta là một tôi trung, thì người ta không cần có bộ mặt đẹp cho lắm. Huống mặt kẻ ngu-sĩ này lại bị bên địch biết nhăn. Vậy thì còn ngại gì mà

của Khái-Hưng

không vạc nó đi. Bây giờ Đào-Phùng không còn là Đào-Phùng nữa, mà chỉ là Nguyễn-Phác, làm nghề chở thuyền.

Ba người lấy làm khiếp phục về cái cách trả hình phi thường của Đào-Phùng. Hoàng-phi lại hỏi :

— Nhưng có sao, ban nay em làm cho chúng ta lo sợ vì những ngôn ngữ cùi chỏ khả nghi của em ?

Đào-Phùng cười :

— Em xin lỗi thiện sư... Đó là em thử xem Phạm-Thái có thực là đáng anh hùng như người ta đồn đại không? Nếu không thì...

— Nếu không thì sao ?

— Thị em sẽ bắt Phạm-Thái ở lại, mà em tự đảm nhận lấy cái trọng trách phò giá hoàng phi tới Lạng-sơn.

Phạm-Thái kinh ngạc :

— Sao Đào quân biết nguy hiểm phò giá hoàng phi lên trấn Lạng ?

— Làm một đảng trưởng thì cái gì mà không phải biết. Ta còn biết nhiều Chẳng hạn, Quang-Ngọc muốn đảng ta hợp nhất với đảng Tiêu-sơn. Nhưng ta thiết tưởng cứ để hai đảng mà cùng hành động thì vẫn lợi hơn.

Phạm-Thái dăm dăm nhìn Đào-Phùng :

— Có lẽ Đào quân cho người xin vào đảng ta để do thám chặng ?

— Có lẽ là. Nhưng nguy hiểm khuyễn hiền hữu hãi để việc ấy đó. Thôi, bây giờ thì ta yên tâm rồi. Phạm quân có thể đương nỗi việc, nhất là lại có Nhị-nương trợ lực.

Nhị-nương cười ròn như nắc nẻ :

— Ông mà không phải là Đào-Phùng thì tôi quyết tặng ông một lưỡi kiếm cho ông lòn cõi xuống sông, hết kiếp. Nhưng bây giờ thì ông đưa chúng tôi đến bến chứ ?

Đào-Phùng xua tay :

— Bắt kh้า. Sáng nay một toán quân vừa sang sông để di trú trấn Lạng-sơn. Vậy nên ở đồn lại cho bọn kia di trước vài hôm đã. Ấy chỉ vì thế mà Phùng này phải đón xa giá ở bến để giữ lại.

Hoàng-phi cả cười :

— Em Đào rõ khéo nói kiều cách. Làm gì có xa giá kia chứ. Nhưng em định để chị ở đâu ?

— Bạch thiên sứ, nếu Thiên sứ chẳng chê nhà đệ tử chật hẹp, thì xin mời thiên sứ qua bộ lội tè xả nghỉ lại vài hôm.

— Nhà em ở tận đâu ?

— Bạch thiên sứ, ở dưới chân núi Yên-xá, cách đây độ một rặng nữa thôi.

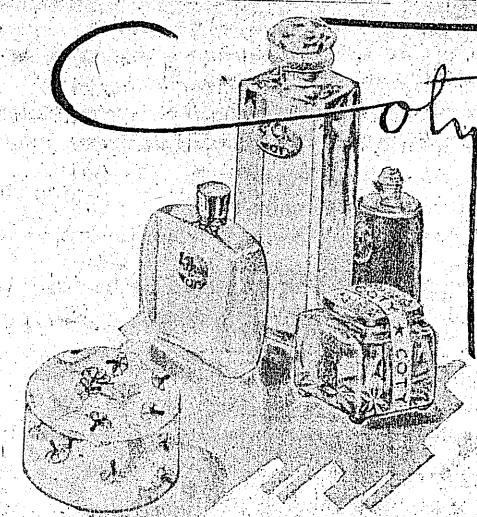
CHỮA MẮT

y-si LE TOAN

CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT

chữa đau mắt hột, mồ, cắt, cho đơn
mua kính

Phòng khám bệnh: 48 Rue Richaud, Hanoi - Tel. 586

COTY

SES PARFUMS

SON EAU DE COLOGNE

SES LOTIONS

SES PÔUDRES AJGUTENT ENCORE

DU CHARME AUX PLUS JOLIS VISAGES . . .

Agents exclusifs: L. RONDON et Cie L. t. d.
HANOI — HAIPHONG — TOURANE — SAIGON

Hoàng phi nhìn Phạm-Thái như để hỏi dò ý kiến. Rồi không thấy chàng nói gạt đi, liền nhận lời và bảo Đào-Phùng chờ thuyền đưa về nhà.

Một lát sau, thuyền đậu ở một cái bến sậy rậm um. Một con đường nhỏ lách giữa đám sậy đưa quanh co đến chân núi. Rồi năm người trèo núi đi tới một nơi dinh cơ cũng khá rộng, làm chênh vênh trên sườn núi đất thoai thoải.

Chủ gọi người nhà bảo giết gà thết khách, và xin lỗi các vị thiền sư, vì không biết làm cơm chay. Nhưng các thiền sư cũng vui lòng nhận lời dùng cơm mặn.

MỘT NHÀ ĂN SĨ

Hoàng phi, Phạm-Thái và Nhị nương ở lại nhà Đào-Phùng hai hôm. Trong hai hôm ấy, ba người luôn luôn nói chuyện với nhau về binh thư và chiến lược. Có khi lại rủ nhau lên ngọn núi Yên-xá cùng nhau đấu võ. Đào-Phùng lấy làm phục võ nghệ của Phạm-Thái và Nhị nương lắm.

Hôm thứ ba, bốn người từ biệt lên đường. Đào-Phùng nói nên đi tắt đến Hoàng-mai, rồi từ Hoàng-mai lại đi tắt lên Lạng-thượng. Nhưng bốn con ngựa lại đã đề chờ sẵn ở Đạo-ngạn. Đào-Phùng liền cùng Phạm-Thái và chú tiểu đi thuyền ngược lên Đạo-ngạn, rồi cưỡi ngựa đem về, chỉ để một mình Nhị nương ở nhà hộ vệ Hoàng phi.

Vào buổi trưa, ba người trở về, mỗi người cưỡi một con ngựa. Phạm-Thái thì cưỡi một con và giắt kèm một con.

Nhưng sau khi đã buộc ngựa ở mây gốc thông, ba người vào đến sân, thì một cảnh tượng ghê gớm bỗng bầy ra trước mắt: bốn cái thây lực lưỡng nằm sóng sượt ở sân. Phạm-Thái hoảng hốt hỏi:

— Hoàng phi đâu? Thôi, chết rồi.
— Hoàng phi ở trong này.

Chỉ trong BA THÁNG có thể biết CẤT quần áo tay một cách thành-huộc. Muốn được như thế xin mời đến ghi tên theo học lớp giấy cắt của ông

ĐÔ-HƯU-HIỆU

Diplomé de l'école Internationale de coupe de Paris
41, Rue des Chanvres, Hanoi

THEO LỚP NĂM NGOÀI, HIỆN NHỮNG ÔNG:

1. Khuê đã mở cửa hiệu ở Đáp-cầu — 2. Mậu ở Tourane.—3. Thành ở Nam-dịnh còn những ông khác đều giúp việc ở các tiệm may lớn ở các tỉnh.

Nhìn tiếng Nhị nương đáp lại, Phạm-Thái mới hết lo, chạy vội vào trong nhà, nói với Hoàng phi:

— Đề lệnh bà khiếp sợ, thật là tội hãi to lắm.

Hoàng phi chau mày:

— Chỉ vì các em không nghe lời chị, cứ lịnh bà, với tâu, với hạ thần, luôn mồm, nên mới xảy ra cái vạ này. May mà có Nhị nương đây, chứ không thì cũng chưa biết chúng chị có còn sống mà ngồi đây không. Chỉ thương Đào quân có bốn tên người nhà bị Nhị nương giết mất cả... Rõ thật Đào quân làm ơn nên oán...

Đào-Phùng lạy phục xuống khóc mà chịu tội. Xong chàng quay ra hỏi Nhị nương:

— Đầu đuôi câu truyện ra sao, thưa quý nương?

Nhị nương liền thuật lại cho hai người nghe:

— Mấy tên người nhà biết rằng trong bọn quý khách của chủ chúng nó có bà hoàng phi. Nhận thấy Đào-Phùng và Phạm-Thái ra đi, ở nhà chỉ còn có hoàng-phi với một chàng công tử bé nhỏ, xinh xắn như con gái, chúng liền bắt cùng nhau ra tay để đem nộp quan mà lĩnh thưởng. Chẳng ngờ chàng công tử bé nhỏ kia lại có võ nghệ cao cường, chỉ đưa mấy mũi kiếm là bốn đứa hóa bốn cái thây ma.

Đào-Phùng cười ha hả, nhưng tiếng cười có giấu nỗi buồn vô hạn:

— Thực đáng kiếp cho bốn thằng phản chủ! Chúng là bốn tên thuyền chài, ngu đệ tuy dùng, nhưng vẫn nom nớp lo sợ, vì thế, trong câu chuyện khi có chúng đứng hầu, ngu đệ vẫn phải giữ gìn. Nhưng không biết sao chúng nó lại hay rằng Phô-bác thiền-sư là hoàng-phi.

Đào-Phùng ngẫm nghĩ một lát, rồi như chợt hiểu, chạy lại soát quần áo bốn đứa vừa bị giết, thì trong hầu bao một thằng có tờ giấy chữ dày những dấu son đỏ chóe, Đào-Phùng kêu lên:

— Đã biết ngay mà! Một tên thám tử.

Vừa nói, chàng vừa đạp mạnh vào cái xác, rồi gấp tờ giấy lại bỏ học.

(còn nữa)

Khái Hưng

PRÉPARATION AU BREVET & AU DIPLÔME D'ÉTUDES PRIMAIRES SUPÉRIEURES par groupe de 5 élèves

par

M. VŨ-BÌNH-LIÊN

Bachelier en philosophie. Étudiant en droit méthode rationnelle. Progrès Rapides.

Frais d'études abordables

S'adresser à la Direction de l'A. J. S.
12, Avenue Beauchamp
Tous les jours entre midi et 14 heures

Nụ cười nước ngoài

— Mày viết giấy gì bỏ trong chai gửi đi thế?

— « Xin, gửi cho một tá khác cũng rượu ấy. »

LONDON OPINION

KẺ TRỘM — Không nên lừa dối người ta. Tao đã xóa cáo « có sẵn đủ đồ đạc » đi.

RIC ET RAC

— Con thò!
— Trời! Khéo! Trông dìa rau sống!

RIC ET RAC

Đau dạ dày, Phòng tích

Có dự thi cuộc thi của C.P.A.

Ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, vàng da, đau bụng, đau lưng, đau ngực, trong bụng óc ách như có nước nhiều là vì người yếu phong lực quá đà, ăn no ngủ ngay, hay nghĩ ngủ nhiều quá, làm cho can khí ứ két, khí huyết tích tụ, mà đau dạ dày, hễ uống đến thuốc này đều khỏi hẳn, vì nó chữa đến tận căn bệnh, cho nên đã nhiều người, cả người tây, người tầu, đã uống qua, đều công nhận là hay nhất không thuốc nào bằng. Giá mỗi gói 0\$40.

TUYẾT NỌC LẬU, GIANG

Mỗi phải uống thuốc số 19 giá 0\$60 để lâu kinh niên uống tuyết nọc giá 1\$00 uống làm hai ngày, thuốc mới chế. Chữa khoán đám đoạn 3 ngày hết đau, tuân lề tuyết nọc, ở xa mua thuốc uống công hiệu không kém gì. Giang mai 1\$00 một ve, 4 ve khởi, Cai nha phiến 1\$00 1 ve, 3 ve chữa hẳn, khí hư bạch đái giá 0\$60 5 ve khởi.

KIM - HƯNG DƯỢC - PHÒNG, 81, Route de Hué (phố chợ Hôm), Hanoi

CUỘC BẦU CỨ HỘI VIÊN

CHÚNH tôi đi bộ đến chợ Gạo để xem họ tranh nhau tám cái ghế hội viên thành phố Hanoi.

Trước ngày ứng cử họ lanh đạm (hay vò lanh đạm, thì cũng thế) bao nhiêu, thì hôm nay họ sốt sắng bấy nhiêu.

Ở quán chợ Gạo, bầy ra một cảnh tượng huyền náo và hỗn độn lả lùng, có lẽ chẳng kém phần huyền-náo và hỗn độn một ngày phiên chợ Gạo.

Trước cửa chợ cái biển « Báo bão » rất quen mắt đã nhường chỗ cho những biển bảo cứ, cho những tên danh nhân của nước Nam. Cũng may mà độ này không có bão, nếu không thì thực thiệt hại cho dân Hà-thành : còn biết có bão ở kinh tuyến, vĩ tuyến, trực độ, khoáit độ nào mà phòng bị kịp.

Ven bờ dè con trạch cổ xanh, một dãy gần trăm ô-tô xếp hàng đón khách Luôn luôn cái túi, cái đì, làm việc rất là chăm chỉ. Giá những ông chủ chúng nó hay những ông chủ thuê chúng nó sau khi trúng cử ra bàn việc thành phố mà cũng được chăm chỉ như chúng nó, cũng có bầu máu nóng sôi sùng sục được như cái hòn nước của chúng nó, thì anh em Hà-thành chúng tôi sẽ được nhờ nhiều lắm. Chỉ lo lúc ra ứng cử thì các ngài như cái ô-tô mới muá, cỏi điện kêu ầm phố, mà lúc trúng cử rồi thì các ngài lại giống hệt cái ô-tô chợ giữa đường luồn-luộn người điện cùng tắt mày !

Ba thứ phiếu

Chúng tôi vào chợ. Ngay cửa, trên mặt một cái bàn đè lợn sộn những phiếu giấy trắng, có chữ, có nhiên là có chữ. Người ta bảo chúng tôi rằng có ba thứ phiếu khác nhau, thi chúng tôi cũng cố tìm đủ ba thứ phiếu khác nhau.

Nhưng khác nhau là khác nhau về tên mà thôi, chứ về chức tước thì cũng chẳng khác nhau mấy tí.

Phiếu này có thầy thuốc thì hai phiếu kia cũng có thầy thuốc. Hai phiếu kia có buôn bán thì phiếu này cũng có buôn bán, hai phiếu có trắng sự luật khoa tiến sĩ, thì phiếu thứ ba lại dã có nghị viên và làm báo, mồm mép cũng chẳng kém gì trạng sư. Một phiếu có kỹ sư mỏ thì một phiếu có công chính chuyên môn và một phiếu có kỹ sư kiến trúc, tài cán cũng tương đương... Nói tóm lại ba phiếu thực có giá trị ngang nhau.

Nhưng ta thử so sánh xem phiếu nào có lợi cho ta hơn cả.

Bầu cho phiếu Bùi tướng Chiều thì :

1) May ra khi có việc ra tòa mượn ông thầy kiện ấy cãi hộ ta có thể nài ông ta bót cho 10./ tiền cãi, nhưng cần nhất, ta lại phải làm thế nào cho có việc

lời thôi mà ra tòa, rồi khi ra tòa, làm thế nào cho bện đương sự với ta không mượn thầy kiện ;

2) Ta đến mua thuốc hiệu Vũ-đỗ-Thìn và đến khám bệnh viện Đặng-vũ-Lạc sẽ nài bót 10./.. Nhưng cần nhất ta phải ôm, đó là một sự không có lợi cho ta mấy, tuy tiền thuốc và tiền mache được trừ ;

3) Ta đến mua dà và lúa ở hiệu Năm-long và mua giường Hồng-kông ở hiệu Trinh-xuân-Nghĩa có nài hạ 10./.. Nhưng cần nhất ta phải có tiền để mua lúa, mua dà, để mua một cái giường Hồng-kông soáng ;

4) Nếu ta tìm được mỏ thì ta sẽ nhờ được ông Đặng-phúc-Thông thí nghiệm hộ, nhưng Hà-thành ta thì làm gì có mỏ mà khai.

Bầu cho phiếu Phạm-hữu-Chương, ta cũng có hai y khoa bác-sĩ săn sóc đến ta, ta cũng có một luật khoa tiến sĩ làm thầy cò cho ta, ta lại có cả một ông thợ mộc và một ông thợ sơn để đóng và sơn bàn ghế cho ta, ấy là chưa kể một ông giáo trường con tay mà ta cần đến khi nào ta muốn xin cho con vào học trường con tay, và một ông tham thương chánh, mà ta không nên coi thường, khi nào ta buôn thuốc phiện lậu.

Bây giờ đến lá phiếu thứ ba :

Trước hết, ta phải trông thấy ông Hương-Ký to béo. Có lẽ ông ấy sẽ chụp tặng ta một bức ảnh 4/6. Còn kiến trúc sư Nguyễn-cao-Luyện thì thế nào chẳng vẽ cho ta một kiểu nhà rất lộng lẫy. Ta chỉ cần có một việc bỏ tiền ra mà dựng nhà. Còn về vấn đề tật bệnh, giáo dục, thương mại thì những sự « lợi, hại » ta được hưởng cũng khá lắm.

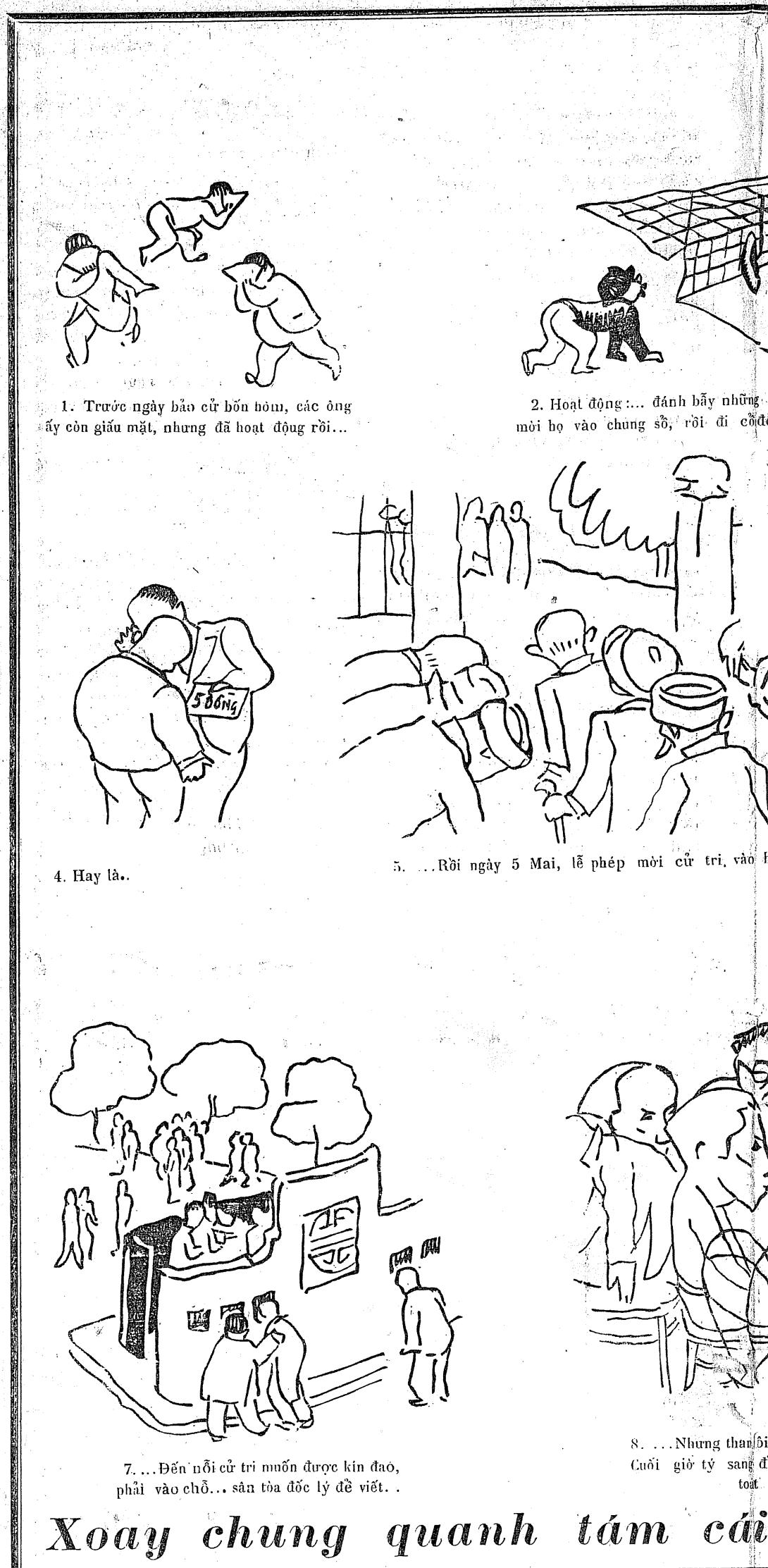
Một ông nghị tương lai của thành phố về phái bình dân

Tôi đương cần nhắc phiếu nặng phiếu nhẹ, thì một người đến dui cho tôi một tờ truyền đơn. Tôi nhận thấy nó là tờ truyền đơn của ông Đặng-dinh-Hùng. Ex. Comptable du Yun-nan-Gia-lâm, Importateur et Journaliste.

Đọc tờ truyền đơn, mới biết ông Hùng thuộc phái bình dân và muốn « dù một chân trong ghế nghị-viên thành phố ». Chỉ tiếc rằng thành phố lại không có nghị-viên cho ông Hùng ứng cử. Ta lại nhận thấy ông Hùng thiết tha với « kinh tế phần nhiều ở các hàng nhỏ bị thiệt thòi và có sự cần phải yêu-cầu ». Ai hiểu được câu ấy thì cứ bầu phẳng cho ông Hùng, không còn sợ kinh tế bị thiệt thòi nữa.

Tờ đạt của giáo sư Hà-văn-Bính

Vừa thoát được tờ đạt của ông Hùng bình dân lại đến tờ đạt của ông Bính

7. ... Đến nỗi cử tri muốn được kin đáo, phải vào chỗ... sân tòa đốc lý để viết..

8. ...Nhưng than ôi Cuối giờ tý sang đ

toát

Xoay chung quanh tám cái

PHI-YEN
GUOC TAN THOI
nhẹ nhàng và tôn thêm vẻ đẹp
PHUC - LONG
45 RUE DES GRAINES HANOI
KHUE PUBLIS STUDIO

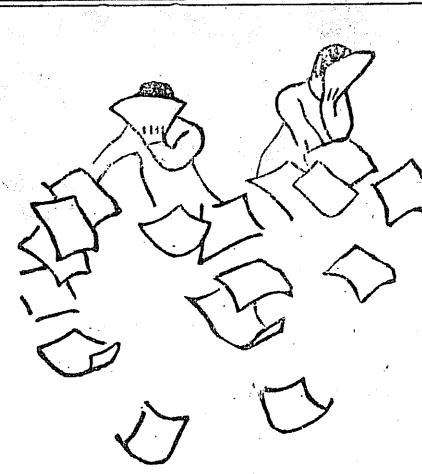
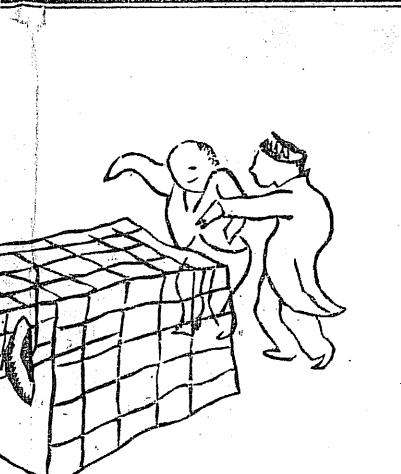
MUỐN CHO ĐƯỢC: TRẮNG-KIỆN, KHỎE MẠN
PILULES

khỏi xanh xao, thiểu
máu, yếu đuối, gầy
mòn và liệt-dương

Có bán tại hiệu: PHARMACIE CHAS

THÀNH PHỐ HÀ-NỘI

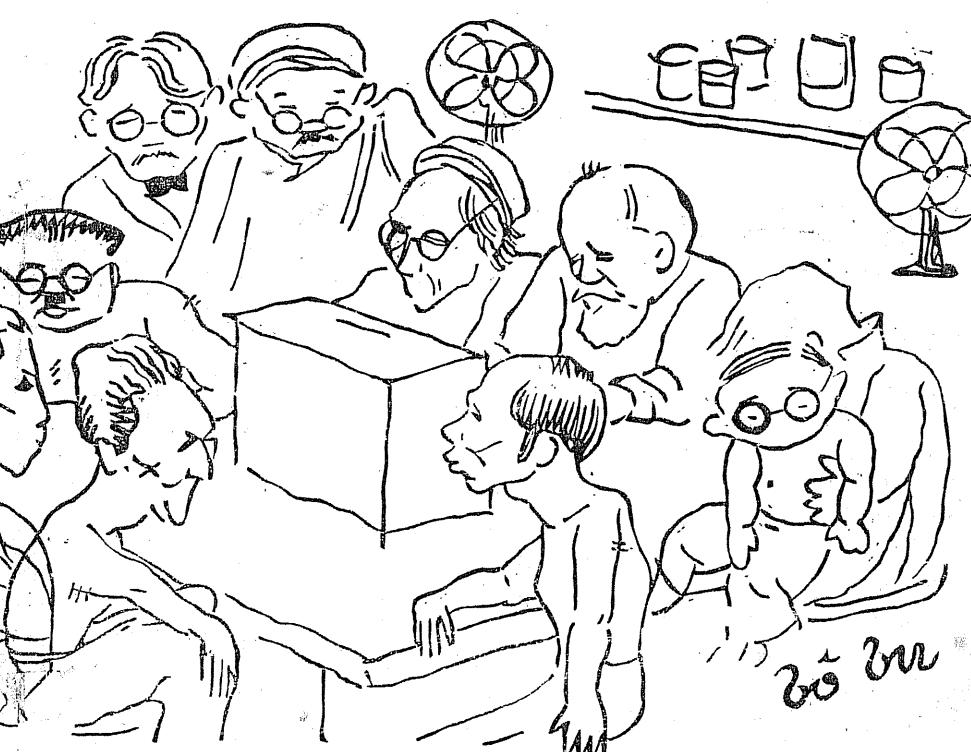

3. Phát truyền đơn, làm sổ giả, trộn tên mấy người ở số nọ với tên mấy người ở số kia... hay mạo ký tên người ta vào tờ đạt, nói người ta thôi không ra ứng cử nữa.

ứng người ra tranh với mình, cõi động riêng cho một mình thôi.

6. Trong khi ấy, các « a-dăng » làm việc : động thấy cử tri biên phiếu là kéo đến rờm cho kỹ...

an, ôi ! bao nhiêu tâm huyết, bao nhiêu giấy nám đồng, bao nhiêu lông quân tử đều phí cả. ưng đầu giờ sáu đêm hôm mồng 5 rạng ngày mồng 6 tết, các ông hội viên trong lại toàn mồ hôi nghe kết quả cuộc đấu phiếu nó chẳng vui lòng một ông nào..

ti. ghê hội viên thành phố

giáo sư, nghĩa là tờ đạt dưới ký tên Hà-văn-Binh, giáo sư, mà chính ông Hà-văn-Binh giáo sư lại bảo ông ấy không « làm ra ». Vậy thì ông Hà-văn-Binh nào làm ra tờ đạt ấy?

Ông Hà-văn-Binh không làm ra tờ đạt ấy cho dó là một lối cạnh tranh của phái kinh địch, thi minh cũng biết vậy mà thôi. Hay lại phải đến thè ở đền Bạch-mã mới đủ khiến người đi bầu tin được? Nhưng thè cái gì, mà thè với ai? Chẳng lẽ ông Hà-văn-Binh lại đi thè với ông Hà-văn-Binh, tuy dó là ông Hà-văn-Binh giả hiệu, như lời ông Hà-văn-Binh thực hiệu đã nói. Ông ta nói rằng :

« Tờ truyền đơn mạo ký Hà-văn-Binh phát 10 giờ đêm hôm 4 Mai không phải của Hà-văn-Binh làm.

Ký tên : Hà-văn-Binh.»

Nhân vật

Hàng hái nhất cố nhiên là hai ông Đặng-vũ-Lạc và Trần-văn-Lai. Hai ông săn sóc đến cử tri như săn sóc đến người ốm nặng. Quí hóa quá!

Ông Đỗ-đình-Đắc tuy già, nhưng còn giảo lăm, chịu khó đứng suốt ngày ở chợ Gạo. Ông phàn nàn với tôi rằng trong số ông có mấy người làm việc rất sot sắng—sot sắng riêng cho mình họ. Rồi ông trả một người hùy hoای viết ở một cái bàn : « Kia ông coi, họ đương sóa tên tôi... »

Ông Hương Ký — một diều lợ nhất là không thấy cầm máy ảnh ở tay. Ông này có vẻ vững chãi, chắc chắn lắm.

Ông Cang-đình-Quỳ vẫn liến như thường như thường.

Ông « Lê Thăng tiến sĩ, con dĩ đánh bồng », uốn éo cái mình, lắc lư cái đầu như muôn chim cả cử tri.

Ông Nguyễn Thiều còn ở bên Pháp, nhưng đã có ông Nguyễn Đệ thay mặt cho ông trước khi ông là hội viên thay mặt cho dân thành phố.

Ông Đặng phục (không phải phúc à?) Thông đầm đầm nhìn xuống đất, không đề ý đến ai. Ý chừng ông kỹ sư tìm mỏ chẳng?

Ông Lê-thanh-Ý, trông có vẻ « cậu tây con » ở trường Lycée Albert Sarraut, tuy ông ấy to lớn.

Ông giáo Hà-văn-Binh vẫn giữ vẻ mặt bí mật như ngày ra tranh ghê nghị viên với ông Lục.

Ông Phạm-hữu-Chương biến đâu mất? Thị ra ông đúc tí hon đứng lọt vào giữa đám cử tri.

Ông Nguyễn cao Luyện vắng mặt. Tôi đến tận nhà hỏi duyên có. Ông Luyện đáp :

— Tôi đã ứng cử, thì tất là muốn cử tri bầu cho lắm. Mà ai muốn bầu

cho tôi thì dấu tôi không có mặt ở nơi bao cử, người la cũng bầu cho. Còn như ông hỏi, nếu bầu lại lần thứ hai, tôi có ra không, thì tôi xin quả quyết trả lời rằng có, vì tôi muốn dem khoa kiến trúc tôi học được giúp sự sửa sang thành phố. Có người phao ngôn rằng tôi không đủ quyền bao cử và ứng cử. Nói thế thực vô lý. Tôi tốt nghiệp ở trường kiến trúc, lấy thè thành phố, đóng thuế mòn bài thành phố, thời vì lẽ gì, tôi lại không đủ quyền thay mặt cho người thành phố? Còn như không nhận được thè đi bầu là vì tôi không đòi đó mà thôi.

Tại sở Đốc lỵ

Ở đây những nhà đi bầu có lẽ lấy làm hạnh diện hơn những người đi bầu ở chợ Gạo. Một ông hỏi tôi :

— Ông chưa vào bỏ phiếu... Thè bao cử của ông số bao nhiêu?

— 3040.

— À! Thế thì ở chợ Gạo kia! Phiếu của tôi 25 thì mới bỏ ở đây.

Rồi ông ta quay đi.

Trong đám cử tri « cao số » ấy, chúng tôi nhận thấy thi-si Tchya đứng tựa gốc cây xấu... có lẽ dương nghĩ thơ sâu khóc phi tử (飛子)

Nửa đêm giờ tí trống canh ba

Gần một giờ sáng, đêm hôm mồng 5 rạng ngày mồng 6 mới có kết quả. Nghĩ thương hại mấy ông ngồi chờ từ buỗi chiều, mà bày giờ, than ôi! không ăn thua gì.

Lịch sử bao cử hội viên thành phố thực chưa bao giờ vẻ vang bằng lần này: chẳng ai trúng cử hết. Có người không hiểu lại bảo trong đám ứng cử không ai xứng đáng. Kỳ thực, cả 25 ông ra tranh nhau tám cái ghế hội viên cùng xứng đáng cả. Vì thế, cử tri chúng tôi do dự chẳng biết bầu ai, không bầu ai, chẳng lẽ lại bầu cả 25 ông?

Nhưng các ông hãy chờ đấy, lần sau chúng tôi chọn kỹ hơn thì thế nào cũng bầu được tám ông thay mặt.

Vậy chủ nhật này nhé!

Nhị Linh

Một sự may cho thành phố Hanoi ta

NHÀ KIẾN TRÚC SƯ

Nguyễn cao Luyện

trong cử hội viên thành phố

Nên bỏ phiếu bầu cho ông ấy, vì trong hội đồng thành phố cần phải có kiến trúc sư, để sửa sang và làm đẹp thành phố.

ANH VÀ TRÈ MÃI THÌ NÊN DÙNG THUỐC VIÊN

ROBUR

LES R.E.L.

HANOI

— Giá rất rẻ —

Mỗi hộp : 0 \$40

Một lán chứa { 2.10

6 hộp

HƯNG-KÝ

SỐ 8, PHỐ CỦA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI — Giấy nút số 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THÚ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HƯNG-KÝ

có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi trên không vỡ

CÁC THÚ GẠCH NGÓI HIỆU

HƯNG-KÝ

Đều làm bằng đất xanh và đất xé t

— trắng rất tốt mà bán giá rất hạ —

TRUYỆN TRUYỆT

(Tiếp theo)

XXIX

DŨNG và một người bạn cùng suối thuyền về đồn điền Đô. Lúc thuyền qua Trung-hà được ít lâu, thì trời đã về chiều. Dũng bảo bạn :

— Khó lòng mà về kịp được, anh Chúc a. Tới Thanh-thủy thì tối mất.

Chúc nói :

— Hôm nay có giáng.

— Có giáng cũng không thể đi được, vì phải qua rừng. Đành phải ngủ lại dưới thuyền vậy.

Chúc cười đáp :

— Ngủ lại càng hay. Đêm lạnh, tôi đã có cái áo này.

Rồi hai người ngồi yên lặng trong rá cảnh chiều trên sông cùng nghĩ đến cái thú sắp được nghỉ ngơi sau mấy tháng trời vất vả.

Về phía tay phải, núi Tân-viên đã bắt đầu mờ mờ trong sương. Những bãi cát nổi trên mặt sông lúc nãy nhuộm vàng dưới ánh chiều tà lướt qua, nay đã biến ra sắc trăng dịu. Trong một vài chiếc thuyền, cẩm sao đậu bên cạnh bến, ánh lửa toplantı cẩm chiều thấp thoáng giải vàng trên mặt nước đen.

Bỗng trên sông yên lặng, một tiếng hát ở đầu vắng vắng đưa lại. Chúc tắc lưỡi nói dùa :

— Làm gì mà não nùng thế?

Rồi như muốn đáp lại câu hát, Chúc nghịch bắt chước giọng buồn rầu se sẽ ngâm :

*Phải chăng khúc hát của người cô phụ
Ôm con thơ nhớ tới tình duyên cũ...
Thuyền không đỡ bến mặc ai*

*Quanh thuyền trăng giải, nước trời
lạnh lùng.*

Hát xong, Chúc nói :

— Chúng mình tưởng tượng như đương ở hòn Tầm-dương vậy.

Không thấy Dũng nói gì, Chúc quay lại. Dũng như không biết là có Chúc bên cạnh, ngồi chống tay vào cẩm, mắt nhìn ra chân trời, yên lặng như đương lắng tai nghe một tiếng gọi ở tận nơi đâu xa đưa lại.

Con thuyền vẫn từ từ lướt trên mặt nước. Bỗng Dũng quay lại hỏi Chúc :

— Trong đời anh, anh đã yêu ai bao giờ chưa?

Chúc lấy làm lạ :

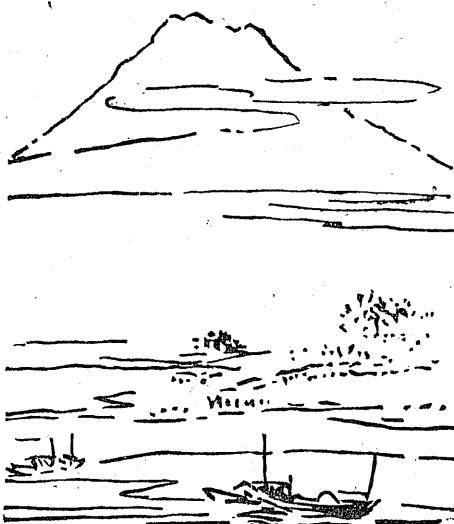
— Anh hỏi đứa chơi?

Dũng nói :

— Anh thì cái gì anh cũng cho là đứa. Tôi chắc anh chưa biết thế nào là tình yêu?

Chúc cười đáp :

— Cũng có lẽ... vì tôi đã nhất định không yêu ai. Tôi gì yêu một người để bàn bụi vi nhau, trong lúc mình có thể yêu khắp mọi người được. Trong cái đời nay đây, mai đó của tôi, tôi đã gặp biết bao nhiêu người đẹp, người nào tôi cũng yêu, tuy chỉ yêu thoáng qua trong chốc lát... Nhưng tôi không để ai yêu tôi bao giờ.

Dũng thẩn thờ nói :

— Anh là một người sung sướng. Nếu tôi cũng có thể như anh được.

Chúc nhìn bạn mỉm cười :

— Hôm nay trông anh có vẻ bí-mật tệ!

Dũng đáp :

— Đời người nào mà không có sự bí-mật ẩn ở trong.

Thấy đã đến chỗ sông rẽ đòi trước huyện, Dũng gọi người lái đò :

— Bác cho thuyền ghé vào bờ mua thức ăn xuống đây rồi cho thuyền ra đậu ở bến, mai chúng tôi mới lên bộ.

Chúc dặn với :

— ... và nhớ mua nửa chai rượu nữa.

Đêm hôm ấy, trong cái khoang nhỏ, dưới ánh đèn le lói, hai anh em ngồi uống rượu say quên cả trời đất.

Dũng chỉ lặng yên nhìn Chúc cười nói, và nghêu ngao hát luôn mồm. Một quá, Chúc vừa đặt mình xuống chiếu đã ngủ thiếp đi. Dũng nhìn bạn, lầm bầm :

— Một người vô tư lự!

Chàng kéo cái áo dạ đắp cẩn thận lên người bạn, rồi ngồi dựa vào khoang nhìn ra ngoài sông rộng; bấy giờ trăng đã lên, tỏa ánh sáng lạnh lẽo xuống bãi cát trắng mờ mờ. Những con thuyền đậu远远 xa đã lẩn vào trong sương. Về phía tay trái, giữa lưng chừng mây có ánh lửa lập loè: Dũng đoán là người ta đốt rơm trên núi, nhưng không biết rõ là núi nào, vì chàng đã say, nên không định được phương hướng.

Đã lâu lắm, chàng ngồi lặng yên mê-man như đương ở trong một giấc mộng. Gió trên sông càng về đêm càng lạnh, hú hắt thổi lọt vào khoang. Tiếng nước róc rách vỗ vào mạn thuyền như tiếng nói của đêm thanh thản thầm kẽ kẽ với Dũng những nỗi nhớ nhung, thương tiếc...

Dũng đưa mắt nhìn bạn thấy ban vẫn ngủ yên. Chàng lấy ở trong túi ra một mảnh giấy, rồi rút bút chì cầm đầu viết....

XXX

Loan mở cửa bước vào nhà rồi uê-oái đặt mấy cái gói giấy lên bàn. Nàng vừa ở trên phố về, mua mấy thứ lặt vặt để dùng trong mấy ngày tết, vì sáng ngày con sen đã xin phép nàng về quê. Đưa mắt nhìn quanh gian nhà vắng vẻ, tự nhiên Loan thấy buồn bã lạ thường. Trong lúc năm hết tết đến, Loan càng cảm rõ nỗi cô độc của nàng, một thân một mình sống tro tro; gian nhà này, mỗi khi về nàng thấy ấm cúng bao nhiêu, thì chiều hôm nay có vẻ lạnh lẽo bấy nhiêu.

Loan nghĩ ngay đến việc lại chơi Thảo để được gần gũi một người bạn có thể an-ủi nàng trong lúc chán nản như lúc này.

Nàng vội cắt mấy cái gói giấy vào ngăn kéo, rồi khóa trái cửa, gọi xe bảo kéo lại phố Thảo ở.

Lúc đến nơi thì Lâm và Thảo đã ngồi vào bàn sắp cầm đũa. Loan cười hỏi :

— Hôm nay anh chị ăn cơm sớm thế?

của Nhật-Linh

Rồi không kịp đê cho Thảo mời, nàng nói luôn :

— Anh chỉ cho em ăn cơm với... Hôm nay hết năm, buồn quá.

Tuy Loan vừa nói vừa cười, nhưng Thảo cũng đoán được tâm trạng Loan lúc đó, và cảm thấy rõ nỗi buồn của người bạn lẻ loi. Âu yếm Thảo nói :

— Chi ngồi vào đây. Rồi ở luôn đây ăn tất với chúng tôi. Hôm nay chúng tôi định thức đến giao-thùa rồi dao chơi phổ xem họ đi lè.

Rồi Thảo ghé vào tai Loan có vẻ bí-mật :

— Và tôi có một truyện cần nói với chị đêm nay.

Tiếng pháo tiễn năm ở một vài nhà đã bắt đầu nổ ran. Ba người ăn cơm xong cùng đứng lên. Thảo nói :

— Nhà tôi không có vé tết gì cả. Ở những gia đình khác thì bây giờ họ đã trang hoàng lộng lẫy...

Loan nói :

— Còn em thì em không có gia đình nào cả...

Nàng nhìn hai bạn, mỉm cười :

—... Nhưng em đã có gia đình này. Thảo nhìn Loan có vẻ tinh nghịch :

— Biết đâu rồi chị lại không có một gia đình khác.

Loan đáp :

— Không thể nào như thế được nữa.

— Tại chị không muốn đó thôi. Loan không hiểu lời bạn nói, toan hỏi gắng, nhưng vừa lúc đó thì Lâm cầm mõ nói đi xem chớp bóng, hem tám giờ sẽ về. Thật ra thì Lâm là một người bạn để cho Thảo tiên nói truyện riêng với Loan.

Trong buồng còn Jai hai chị em. Thảo bảo bạn ra ngồi ở ghế dài, rồi cắt cam mời bạn ăn. Loan nhắc lại câu truyện lúc nãy :

— Em không hiểu vừa rồi chị định nói gì?

Thảo đáp :

— Tôi nói dùa chị chơi đấy thôi.

Loan buồn rầu nói :

— Em thì còn mong đâu có gia đình, mà em cũng không muốn có gia đình nữa. Không bao giờ nữa.

Hai người ngồi yên lặng một lúc lâu... Một cơn gió thổi hắt chiếc màn den treo ở cửa sổ. Loan nói :

Ardoises factices quadrillées

BẢNG ĐEN : 17×25 m/m giá 0 \$10
(CARTON) : 18×27 m/m giá 0 .12

BÁN LẺ KHẨU CÁC HIỆU SÁCH CÁC TỈNH

Mua buôn { SAO-TRI, Hanoi
? ? { NAM-TÂN, Haiphong

Vệ-sinh

Hiệu Coiffure nào biết quý khách, biết chiều khách, biết theo phép vệ sinh chỉ dùng toàn phần "Con gà" chấm vừa chín, mát thơm, không bị hơi giao, không lây hắc lào.

TRICARBINE

CHÈ RIÊNG CHO
XỨ NÓNG DÙNG

CHỮA CHO KHỎI ĐAU NGAY, KHỎI HẦM NHỮNG BỆNH NHƯ SAU NAY
Sỏi bụng; ợ chua; đau dạ dày; táo bụng; nóng bụng;
nôn mửa; mệt nhọc vì sự tiêu hóa bất thường

TRICARBINE làm cho ta ăn uống được chóng tiêu 0 \$35 một lô

CÁCH DÙNG: Uống một thìa càphê vào một chút nước chè khi ăn cơm hay lúc thấy đau
Có bán ở các hiệu thuốc lớn và ở: PHARMACIE CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi

— Trời mưa, chị ạ.
— Chị ngồi dịch lai đây không ướt.
Loan đứng dậy đóng cửa, rồi lại ngồi gần chỗ Thảo, cùi đầu yên lặng. Trời đã mờ tối. Loan hỏi:
— Lúc nay chị bảo muốn nói với em một câu truyện cần...

Thảo nói:
— Chỗ chị em, tôi xin nói thật, mà chị cũng đừng dấu diếm tôi làm gì. Chị vẫn nói rằng chị thích sống cái đời cô độc. Đó là vì chị chỉ nghĩ đến những nỗi khổ đã gặp khi chị còn phải sống trong những gia đình cũ. Nhưng tôi, tôi biết chị lắm, tôi chắc chị cũng một đời khi có cái hy vọng lập nên một gia đình mới như ý muốn của mình... Bây giờ không có cái gì bó buộc nữa... chị muốn sao được vậy...

Thấy Loan vẫn ngồi yên, Thảo nói tiếp:

— Chị cũng không nên cố chấp, em ngai.

Loan ngẩng lên nhìn bạn:

— Em biết vậy, nhưng không đời nào em có thể lấy chồng được nữa... không đời nào... Xuất đời, em sẽ sống như thế này.

Thảo nói:

— Chị không muốn nhớ lại đấy thôi, chứ tôi thì còn nhớ lắm. Tôi thực không hiểu vì có gì chị đã cố ý muốn quên cái tình cũ của chị đối với.....

Loan vội ngắt lời Thảo:

— Em van chị, xin chị đừng nhắc đến truyện ấy làm gì nữa. Em đã cố quên, thì chị cũng nên thương em đừng nói lời nữa.

Thấy bạn ngồi cùi đầu có vẻ đau đớn, Thảo vội nói:

— Xin lỗi chị. Nhưng tôi có hiểu truyện gì đâu.
Loan vuốt tóc mai, thồn thức nói:
— Chị vì thấy chị thương em, muốn cho em sung-sướng, nên em tủi thân.

Thảo nói:
— Chị đã coi tôi như một người bạn thân, như một người chị ruột thì có truyện gì chị cứ nói thực, can gì phải dấu diếm.

Loan ngập ngừng nói:
— Em không muốn nói với chị, vì sợ xấu hổ. Em nhầm, nhầm dã hơn sáu năm nay. Em yêu Dũng — cái tình em đối với Dũng, chị đã biết — nhưng chị có ngờ đâu rằng, đó chỉ là một mối tình mộng-tưởng, yêu người ta, tưởng người ta yêu mình, mà thật ra thì từ trước đến nay, Dũng không từng bao giờ yêu em cả. Em nhầm và em muốn giữ riêng câu chuyện đó một mình, mãi mãi.

Trong lúc đó, Loan vẫn cùi nhìn xuống đất, nên không nhận thấy vẻ vui tươi thoáng hiện trên nét mặt Thảo. Loan thở dài, nói tiếp:

— Huống hồ bây giờ em không còn là một thiếu-nữ ngày thơ, trong sạch như trước kia nữa. Em chỉ còn mong có một điều là được mãi mãi sống như thế này, và quên hẳn truyện cũ đi, quên hết.

— Nhưng mà có người lại chưa quên....

Câu nói của Thảo làm Loan ngạc nhiên. Nàng ngẩng lên nhìn bạn và ngạc nhiên hơn nữa, khi thấy bạn đưa ra một tờ giấy gấp từ đaskets nát.

Loan hỏi:
— Thủ của ai thế?
Thảo mỉm cười:
— Của người không quên chị... anh Dũng.

(Còn nữa)

Nhất-Linh

Kỳ sau hết truyện
Đoạn tuyệt sẽ đăng
tiếp ngày truyện

LẠNH LÙNG

...

của NHẤT LINH

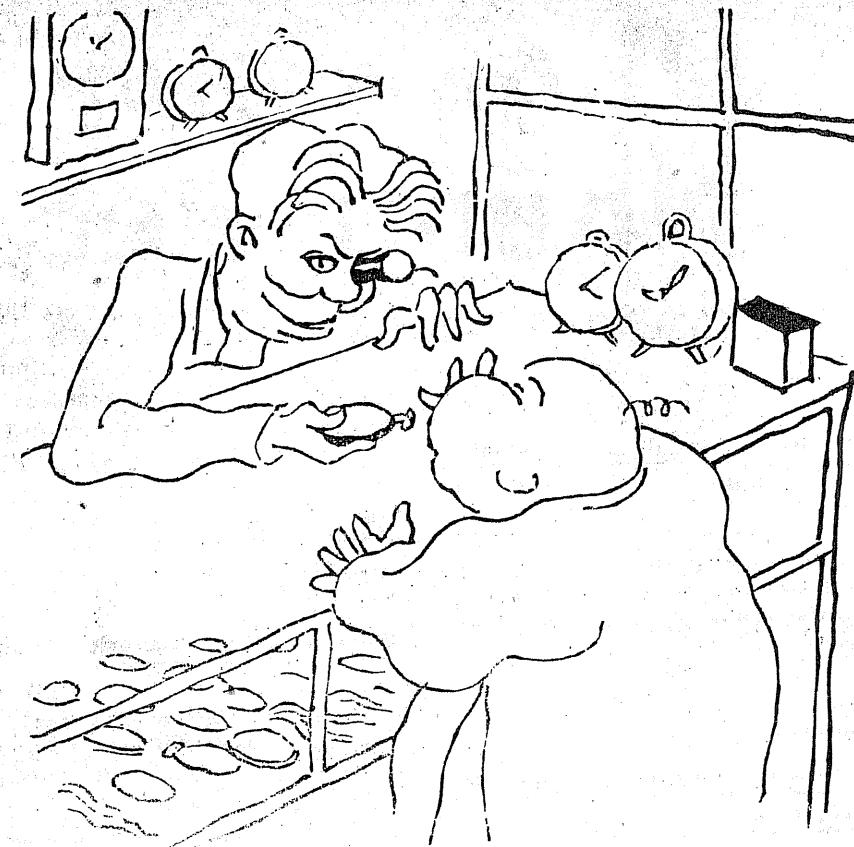
AI ĐỌC "DO'I NAX"

* Không biết các

SÁCH "VÌ NƯỚC" SAU ĐÂY CŨNG LÀ :

Về bộ Công nghệ có: Day làm 40 nghề ít vốn 2\$00 ; 30 nghề để làm 1\$50. Kim-khí và cơ-khí 0\$80, v. v. — Về bộ Thể-thao có: Tập võ Tân (1 à 5) 1\$76, Võ Nhật 0\$50, võ ta 0\$40, võ Tayı 0\$69, Day đĩ ban 0\$30. — Về bộ Y-học (lâm thuốc) có: Y-học tùng-thur (1 à 10) 5\$00, Sách thuốc kinh-nghiêm 0\$59, Xem mạch 1\$30, Dán bá 1\$00, Trẻ con 1\$00. — Về bộ Thần học: Day Thời-miên (1 à 5) 2\$00 và T. M. Nhật-bản 0\$50, Trưởng sinh-thuật 0\$50. — Về bộ Mĩ-thuật có: Sách dạy đàn Huôc và cải lương 0\$50, Sách dạy vẽ 1\$00. Day làm ảnh 1\$00.

— Về bộ Lịch-sử có: Dinh Tiên Hoàng, Lê Đ. Hành v. v. — Về bộ Doanh-nghiệp có: Những điều nhà buôn cần biết 0\$40, Thương mại kế toán chỉ nam 1\$50. Còn các thứ linh-tinh như Nam nữ bí-mật, Gia Lẽ, Học chữ tây v. v. Ngót 100 thứ. Xa mua thêm eacute;u ghi mua buôn có trả huê hồng. Thơ đề: NHẬT - NAM, 102, Hàng Gai, Hanoi

THỜ ĐỒNG HỒ — Ông cần phải mua một cái giày tóc...
XÃ XE — Tưởng nhiều, chứ một cái thì tôi cần gì phải mua.

VUI CƯỜI

Của T. Huệ — Tuyên-quang

1. Lưu tiếng ngàn thu

Gì luân-lý, thầy giáo hỏi học trò:

— Các trò có biết ở đời phải làm thế nào cho lưu tiếng ngàn thu không?

TRÒ — Bẩm có, chỉ việc nói vào máy thu thanh là được rồi.

2. Thị giờ đi

THẦY GIÁO — Thị giờ đi... (nói đến đây, thầy giáo chỉ trò A bắt nói tiếp),

TRÒ A — Bẩm, thị giờ đi vòng tròn chung quanh cái mặt đồng hồ.

Của N. H. Duy — Hanoi

1. Gấp mấy...

Ba là một trò rất hay nói truyện trong lớp. Một hôm thầy giáo định phạt Ba, nên viết lên một mảnh giấy rằng:

« Ba nói truyện cả ngày và hay tam àm trong lớp » rồi bắt Ba đem về trình « ông thần sinh ».

Hôm sau, Ba mang lên cho thầy giáo tờ giấy hôm trước.

Thầy đọc: « Thưa ngài, nó thế là còn khá đấy ạ, chứ mẹ nó ở nhà còn nói luôn mồm, gấp mấy kia ! »

2. Lý luận

LUẬT SƯ — Thưa các quan tòa, chắc các ngài cũng thừa hiểu rằng tội đáng phạt là tội có định ý.... Còn kẻ nào đã phạm tội mà không có định ý thì sẽ được tha, hoặc được giảm nhẹ đi... Ngày cũng vậy : bị cao nhân kia chẳng qua chỉ muốn làm gâycái « ba-toong » trên mặt kẻ dâu đơn kiệu thời, chứ không có ý đánh người đó. Song cái « ba-toong » nó

cứng quá, nên mặt người ấy mới bị vỡ. Vậy đó chỉ là vô ý đánh phải người, xin tòa lượng xét mà tha thứ cho kẻ đã chátay....

Lấy cậu ấm ?

Một hòm có một cô tiểu-thư tàn-thời, đứng ở cửa. Một thằng bé bán báo quen đi qua hỏi cô:

— Có có mua Phong-Hoa không?

— Có.

— Có có lấy luôn cậu ấm không?

— ? ! ? !

— (Quảng cáo cho Cậu ấm của Thái-phủ đấy nhé !)

Của N. H. Phúc — Vientiane

Chiêm bao

L. T. — Ngày bác xã, vừa rồi tôi nằm chiêm bao thấy tôi trúng số một ngàn đồng. Tôi liền mua một cái xe ô-tô 5 trăm, rồi tôi cho mẹ dì nhà tôi lên tinh chơi, ai ngờ đi đến giữa đường bị lốp nổ doanh một tiếng, tôi giật mình thức dậy...

X. X. — Thế bác vào nằm ngủ nữa đi, để xem câu truyện tiếp theo thế nào,

Của V. Hồng — Luang-prabang

Đánh cuộc

Hiến tướng vác vợt ra sân thi tài. A bảo B — Đánh chấp bạc, tôi chấp anh mỗi ván 15 điểm, anh bằng lòng không ?

B — Thế lối thời lầm, cứ thế này là gotten : anh chấp tôi bù ván, hễ anh được tôi « six zéro » (6/0), thì tôi mất cho anh ba chai bồ.

A — !!!

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC VÀ NGUYỄN-HẠC-HÀI

BÀO-CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận

CÓ BÁN : Rượu bồ Vin Tonique Alexandra 1\$05

Những việc chính cần biết

trong tuần lễ

MIỀN BẮC

Hai trường Kỹ-nghệ Hanoi, Haiphong
có lẽ hợp nhất

Muốn thi hành chính sách tiết kiệm, Chánh-phủ định tổ-chức lại hai trường Kỹ-nghệ Hanoi và Haiphong cho hợp nhất và sẽ dùng trường ở Haiphong làm trường chính, sẽ chuyển bớt khí cụ vật dụng ở trường Hanoi xuống để dùng vào việc dạy học.

Ông Thủ-tướn-sử sẽ cử một hội-dồng nghiên-cứu về vấn-đề này.

Hơn trăm hàng rong đình nghiệp vi bị tăng thuế

Haiphong. — Trước kia các hàng rong như hàng rau, hàng hoa quả, hàng quà bánh v.v. đều phải trả 1\$80 vé một tháng, nay bỗng bị tăng lên gấp đôi, 3\$60 nên vừa rồi có đến hơn trăm hàng đình-nghiệp và rủ nhau đến kêu tại tòa Đốc-lý xin giảm thuế. Ông Đốc-lý còn thương xét lại việc này.

Kỳ thi thừa phái

Kỳ thi thừa phái hạng ba và hạng năm sẽ mở vào ngày 16 Mai ở Hanoi, thi tại một trường công trong thành phố. Phủ Thủ-tướn-sử đã nhận được tối ba trăm rưỡi đơn dự thi.

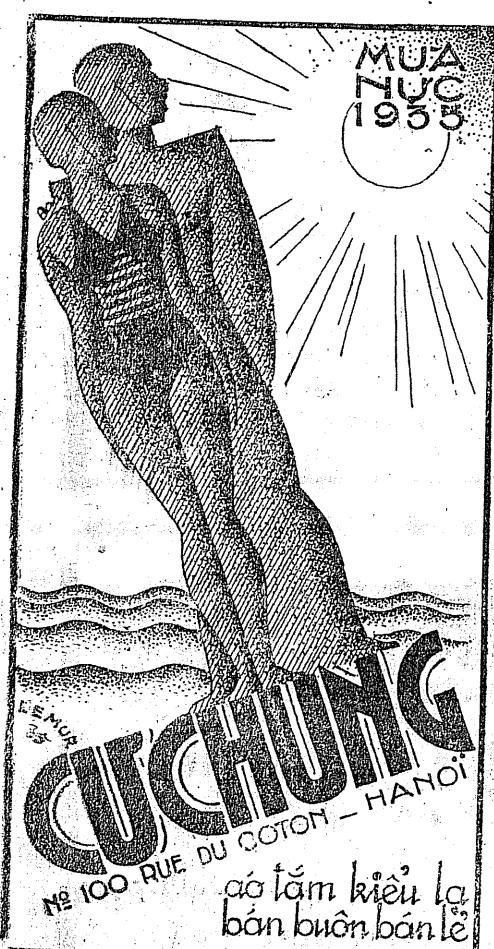
Ngô-Báo đình bản

Theo mệnh lệnh của ông Thủ-tướn-sử Bắc-Kỳ, kể từ 30 Avril 1935, ban đồng nghiệp Ngô-Báo phải đình bản trong một thời hạn mà hiện nay chánh-phủ chưa quyết định.

Theo lời ông Học thi N.B. phải đình bản 15 hôm.

Bạc đồng cũ của Đông-dương nay bán được giá rất cao.

Hiện nay, bạc đồng cũ mang đến Đông-pháp ngân hàng đổi có thể được 0\$82, mà có lẽ rồi ra giá còn cao nữa.

Cần mua một cái xe nhà và một cái xe đạp còn tốt. Hồi M. Miền 51 Rue des Eventails từ 12 đến 2 giờ.

Nguyên do là nước Mỹ hiện nay đang bỏ vàng ra thu bạc về, giá bạc ở Hương-cảng vì đây lên cao, nên nhà Đông-pháp ngàn hàng mới chịu mua cao lèn để lưu hành sang ngoại quốc. Năm sáu tháng trước đây, 1000 bạc Đ. P. ăn 1.600 bạc Hương-cảng, nhưng nay chỉ ăn có 1.030 bạc H.C. thôi.

Hội Phật-giáo ở Thái-bin.

Chi hội Phật-giáo ở Thái-bin đã thành lập. Hôm cử lễ có tới ba trăm tăng ni trong toàn hạt về họp, gần một nghìn người vào chẩn thiện tín hội viên. Ông Đào-thiện-Luận được cử làm đại-biên. Ông huyện Thụy-Anh Vũ-nhu-Trác lên diễn đàn nói về mục đích của hội Phật giáo và sự-tích Phật tổ cùng đạo-lý và triết-lý đạo Phật.

Giá riêm bắt đầu hạ

Gần đây, một số ít hiệu buôn to đã giảm giá riêm từ xu ruồi xuống một xu. Có lẽ chẳng bao lâu nữa riêm sẽ bán đồng loạt một xu, vì thuế riêm hiện đã hạ.

Bảo-cử hội-viên thành-phố

Hanoi. — Chủ nhật vừa qua 5 Mai 1935 tại tòa Đốc-lý và chợ Gạo đã có cuộc bảo-cử hội-viên thành-phố. Kết quả chưa ai trúng cách. Vậy đến chủ nhật 12 Mai này sẽ có cuộc bầu lại.

Haiphong. — Cùng ngày hôm 5 Mai, tại Haiphong cũng có cuộc bảo-cử hội-viên thành-phố. Những ông sau này được trúng cử hội-viên thực-thự (theo thứ tự) :

Ô.Ô. Büi-dinh-Tú, Ng.-hữu-Bôn tức Paul Sen, Ng.-bá-Nam tức Thy-Nam và Bạch-thái-Tòng.

Vậy còn thiếu 2 hội-viên thực-thự và 2 hội-viên dự-khiết, đến chủ-nhật tối đây sẽ bầu lại.

Ở Hải-phòng, sự cạnh tranh nghe chừng kịch liệt lắm. Ông Tòng và ông Bách suýt hàn chết nhau.

Vô-dịch Đ.D. hòa Vô-dịch B.K. 1-1

Chiều chủ nhật 5 Mai tại bãi Mangin, hai đội ban 9e R.I.C. vô-dịch Đông-dương và Eclair vô-dịch Bắc-kỳ tranh cúp Hương-ký lần đầu, đã hòa 1-1. Eclair hôm ấy chơi rất hay, được công chúng hoan-nghênh, thứ nhất là Tường và Fays, thực là hai ngôi sao sáng trên bãi.

Dầu sắng và dầu hỏa có cơ-hạ giá

Có tin rằng giá dầu sắng và dầu hỏa sẽ hạ bớt nhiều:

100 kg. dầu sắng hiện giá 114 quan sẽ hạ xuống còn 80 quan.

100 kg. dầu hỏa hiện giá 99 quan sẽ hạ xuống còn 68 quan.

Giá nhập cảng hạ thì giá bán ra cũng phải hạ nếu các nhà nhập cảng không quá vụ lợi.

MIỀN NAM

Annam sáng chế ra máy bay

Saigon. — Ông Hồ-đắc-Cung, giúp việc cho một hãng ô-tô ở Saigon, gần đây có sáng chế ra một cái máy bay nhỏ, làm theo kiểu Henri-Mignet. Ông đã gửi mua một cái động cơ riêng về máy bay nhỏ 25 mã lực giá 5.000 quan. Vỏ và cánh đã làm xong, chỉ còn chờ động cơ về lắp vào là bay được.

Ông Cung trước tốt-nghiệp trường kỹ-nghệ điện khí ở Monpellier, có làm lụng ở Marseille được 2 năm và được thưởng mè-day trong cuộc Đấu-xảo quốc-tế ở Monpellier.

6 năm gần đây ông giúp việc cho một hãng ô-tô.

Định xây một cung điện lớn ở Dalat

Đức Bảo-Đại có ngỏ ý muốn lập một cung-diện Thừa-lương tại Lan-bieng, vì hiện nay mỗi khi ngự ở Dalat, Ngài phải tạm ở tại nhà nghỉ của Nam-phuong Hoàng-hậu.

Việc lập cung-diện ở Dalat sẽ cản trở cho việc dự định sáp nhập miền Dalat vào miền Nam.

TRUNG-HOA

Nước Tân bò thuế lợi túc

Thượng-hải. — Sau một cuộc nghiên-cứu kỹ càng, bộ Tài-chánh đãấn định từ 1er Juillet 1935 trở đi bỏ hẳn thuế lợi túc (impôt sur le revenu). Bản dự-án này đã được viện Lập-pháp chuẩn y.

Quân cộng-sản đã kéo cả về Tứ-xuyên

Vân-nam-phủ. — Quân cộng-sản đã rời địa phận Vân-nam kéo cả về Tứ-Xuyên. Bị quân của Tứ-Xuyên khai chiến nhiều trận kịch liệt, nên quân cộng-sản không chống nổi, đã kéo lui về mặt Tây-Bắc.

CINÉMA PALACE

LE MEILLEUR SPECTACLE DE HANOI

Tuần lẻ này

Từ thứ tư 8 đến thứ ba 14 Mai 1935

CHIẾU PHIM :

LA VIE PRIVÉE D'HENRY VIII

do một tài tử-nữ danh hoa cầu Charles Laughton sáu vai chính. Một phim hay khôn xiết kẽ và đóng rất công trình vĩ đại. Trước khi xem phim **Đời-tư Vua Henry VIII** ta nên biết qua mấy cái đặc-sắc sau này: Ban diễn theo điện-hát trong phim này là chính của vua Henry VIII soạn lầy ngày trước. Y phục lối cổ của tài tử Ch. Laughton mặc may theo kiểu mầu vẽ trong tranh đời xưa và những quần áo này may hết hơn 75.000 quan. Vai vợ vua Henry VIII lại chính là vợ tài tử Ch. Laughton sắm: Phim còn nhiều đoạn ly kỳ hoạt động vui vẻ lồng lấp. Phim này của Hãng United Artists. Ai ai cũng nên xem phim **LA VIE PRIVÉE HENRY VIII** vì là một phim lạ lùng hiếm có.

Rạp PALACE sắp chiếu 2 phim tuyệt tác sau này

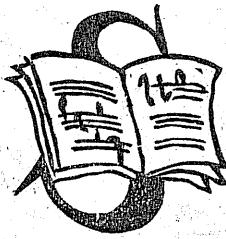
1° LA ROBE ROUGE
2° LE MASQUE QUI TOMBE

CINÉMA TONKINOIS

Từ thứ sáu 10 đến thứ năm 16 Mai 1935
CHIẾU PHIM:

CES MESSIEURS DE LA SANTÉ

Phim đóng theo vở của ông Paul Arnont và Leopold Marchand. Dàn cảnh là ông Piére Colombier do những tài tử Raimu, Lucien Baroux và Edwige Feuillère sắm vai chính. Chuyện phim vui cười snot luối. Tài tử Raimu pha trò trong phim này ai xem cũng phải ôm bụng mà cười nức-nở.

A-NINH thấy hai người đàn bà biết rất rõ mò về nước Nga-là-tur, thì sẵn lòng cải-chính những điều sai lầm.

Khi nói truyện

đến âm nhạc, bà Lê-nô-la và cô Diêm-mai xin chàng cho nghe một bài hát Nga. Trong phòng có một cái phong cầm nhỏ. Sa-ninh vui vẻ nhận lời và tay ấn đàn, miệng hát.

Cái giọng cao lanh lanh hơi đá giọng mũi của chàng được hai người khen ngợi, nhưng nhất là sự dịu dàng và trong trẻo của tiếng Nga thi hai người lấy làm hay tuyệt, và nài Sa-ninh dịch cho nghe. Vì những bài chàng vừa hát không thể tả được tính cách văn thơ Nga, Sa-ninh lại dịch và hát những câu thi ca của Bút-kinh, mà Ga-linh-ca hòa vào âm nhạc.

Phút thần tiên bao giờ ta quên được! Bà Rô-zen-li và cô con gái bà vui mừng khôn xiết kề. Bà mẹ nhận thấy tiếng Nga và tiếng Ý giống nhau như hệt. Bà nói những tên Bút-kinh và Ga-linh-ca kêu như tiếng Y, cùng là những chữ mgnonié (chỗ lát), o vieni và somnoi (với ta) siamnoi. Đoạn, Sa-ninh xin hai người cho nghe những ca từ Ý-dại-li. Tức thi bà Lê-nô-la đứng dậy ra ngồi trước phong cầm cùng Diêm-mai ca những bài hợp tấu và độc tấu. Bà mẹ chắc trước kia có giọng hả tráu hay lắm, giọng thiếu nữ thì hơi yếu, nhưng dịu dàng, êm ám.

VI

Sa-ninh mơ màng ngắm nghĩa Diêm-mai hơn là nghe nàng hát. Ngồi hơi lui lại phía sau, và lánh sang một bên, chàng tự nhủ thầm rằng thân cây gõi cũng không tranh được phần yêu điệu và mềm mại với thân thiếu nữ. Khi hát đến đoạn tình tứ cảm động, Diêm-mai ngược mắt nhìn lên, thì Sa-ninh tưởng tượng làn nhăn tuyển kia sẽ mở rộng trôi ra. Đến Ban-ta-lăng, nhìn đã quen mắt rồi, mà cũng bị cái dung-nhan lộng lẫy ấy làm cho phải ngày người. Lão đứng tựa vào cánh cửa, cảm và miệng lấp dưới cái cà-vạt rộng, trịnh trọng lắng tai nghe ra dáng một nhà sành sỏi. Diêm-mai và bà Lê-nô-la hát xong bài hợp-tấu, bà mẹ lại khoe giọng Y-minh hay lắm, sang sảng như tiếng bạc, nhưng, đáng tiếc, con trai bà đến kỳ vỡ tiếng và thầy thuốc cấm không cho hát.

Ban-ta-lăng cố nhớ lại để tặng Sa-ninh, những diệu mà ngày xưa lão hát rất giỏi. Ông già lâu nhau bức túc, nhăn mặt, vò đầu thè rằng đã bao năm, ông ta thôi không hát nữa, nhưng ngày xưa, ông ta đã có phen tự hào, tự kiêu một cách đích đáng về tài năng của ông ta. Ông ta nói tiếp rằng thời ấy là thời của các nhà đại ca nhạc thuộc phái cổ-

GIÒNG SUỐI XUÂN

của IVAN TOURGUENEFF (1818-1883)

(tiếp theo)

diễn, — không thể so sánh họ với bọn tài tử giọng ắng-ắng ngày nay được. Bấy giờ thực có một phái ca nhạc chân chính, và ông ta, Ban-ta-lăng Xip-batô-la ở thành Va-rê-xa, tiếng tăm lừng lẫy: ở Mô-den, người ta ném thường ông ta cái mũ kết bằng lá nguyệt quế, và, để chúc tụng nhà tài-tử, người ta thả chim bồ-câu trắng lên sân khấu. Sau cùng, ông lão khoe rằng vương

còn tôi trưng vai Y-a-gô, và khi chàng đọc câu...

Nói đến đây, Ban-ta-lăng đứng lấy bộ cất và giọng cảm-dộng tuy hơi run run, khàn khàn, lão hát:

L'i... ra daver... so daver...

Lo piu no... no... no... no termero.

Rồi lão nói tiếp:

— Thị cả nhà hát phải rung động, thưa ông, Mạnh mẽ, tôi hát đáp lại:

trước Tác-bô-si-ky, il principe Tarbussky, ngày nào cũng khẩn khoản mời mọc lão dù du lịch quanh Nga-la-tur một vòng, hứa trả lão từng núi vàng!. . . trong núi vàng!. . . Nhưng lão, nhưng Ban-ta-lăng từ chối, không dành rời bỏ nước Ý-dại-li, tổ quốc của Đăng-tê, il passe de Dante!. . . Rồi hoạn nạn kế tiếp nhau mà đến, lão qua đai dột. Ông già ngừng kẽ, thở dài, rồi lại nói đến thời kỳ cổ diên của ca nhạc, nhất là nhắc tới nhà đại danh ca Gác-xi-a mà ông ta lấy làm thầm phục.

— Một vĩ nhân! — ông ta kêu lên như thế — Il gran Garcia, nhà đại tài Gác-xi-a không bao giờ thèm hát bằng cái giọng óc như bọn tiểu ca thanh, tenorecci, ngày nay; luôn luôn chàng lấy giọng ngực, voce di petto, si! Ban-ta-lăng nắm tay đậm mạnh vào cửa tay áo dan!

— Nhà đại tài tử! một cái hỏa diệm sơn, thưa ông, signori miei, một cái hỏa diệm sơn, un Vesuvio! Tôi đã được hân hạnh diên kịch với chàng trong vở Othello, vở ca kịch của đại kịch gia Lô-si-ni, dell'illustrissimo maestro Rossini. Gác-xi-a trưng vai O-ten-lô,

L'i... ra daver... so daver... so il fato Temér piu non dovro!

.. . Và Gac-xi-a, bỗng như tiếng sét, như con hùm;

— Morro!.. ma vendacato.

.. . Vả khi Gac-xi-a hát.. . khi tài-tử hát diệu Matrimonio segreto Pria che spunti... . thì nhà đại tài-tử Gac-xi-a, il gran Garcia, sau cầu Y cavalli di galoppo... . đây này, nghe tôi, nghe tôi đây này, sẽ nhận thấy tất cả sự phi phàm, con'e stupendo!.. . Đó, Gac-xi-a hát như thế đó.

Ban-ta-lăng cao giọng hát một diệu rất cầu kỳ, nhưng chỉ được mươi vẫn là phải ngừng lại để ho, rồi lão làm diệu bộ chán-nản mà nói rằng:

— Có sao lại làm cho tôi khổ sở thế này?

Diêm-mai vỗ tay hết sức mạnh và kêu:

— Hay! hay!

Rồi nàng chạy lại sẽ đáp yêu vào vai chàng « Iago » khốn nạn. Chỉ một mình Y-minh là thẳng thắn cười sảng sặc. La Fontaine chẳng dã nói: « Cái tuổi ấy không biết thương hại » đây ư?

Sa-ninh tìm lời an-ủi ông già, mà chàng nói bằng tiếng Ý. Trong cuộc du-lịch sau cùng của chàng, chàng đã học được ít nhiều tiếng nước ấy. Chàng nói đến paese del Dante dove il si suona và đọc câu thơ có tiếng:

Lasciate ogni speranza,

Hai câu ấy là tất cả gánh văn thơ Ý của chàng.

Nhưng Ban-ta-lăng vẫn túc tối, giàn dữ. Lão cúi gầm mặt xuống, đưa cặp mắt hung tợn liếc quanh mình, giống như hét một con quạ sùi lồng hay một con diều hâu xám. Y-minh bén lěn bảo chí — như các con nuông, động một tí là mặt cậu dỗ bừng rǎng muôn được vui lòng ông bạn, nàng nên đạo cho ông ta nghe một vở kịch của Malz vì nàng đọc giỏi lắm! Diêm-mai, vừa cười vừa đánh sê lèn bàn tay em bảo rǎng chỉ luôn luôn phát minh ra « những ý tưởng ngộ nghĩnh ». Nhưng nàng cũng chạy vào buồng lấy mảng ra một quyển sách nhỏ. Nàng ngồi gần đèn, đưa mắt nhìn quanh mình một lượt, giơ ngón tay trở lèn, cái diệu bộ rất thông thường của người Ý để bảo im mà nghe, rồi nàng đọc.

VII

Malz, một nhà văn-sĩ bản xứ về năm 1830, là những nhân vật thành Phan-phô một cách rất túc cười. Có tài lanh lẹn, không sâu sắc mấy, tác giả dùng lối văn thơ ngữ mà viết nên những bài kịch, ngắn và nhẹ nhàng, đơn sơ.

Diêm-mai đọc, quả thực, hay lắm, như hét một cô diên kịch. Vai nào thế nào, tình tình ra sao, nàng tả được dùng cả và nhò về giọng giỏi Ý-dai-li, nàng đã nhận được của người đồng bang cái tài sản diên kịch bằng diệu bộ. Giọng dịu dàng lúc nào cũng hợp với nét mặt dễ thay đổi của nàng. Khi đọc đến vai một con diên khôn nạn, hay một viên thị trưởng ít học, nàng tìm ra được những cái nhăn mặt buồn cười hết chổ nói, nhíu cặp mắt lại, phồng lỗ mũi lên, lấy giọng the thé nói trong cỗ họng... Trong khi đọc, nàng giữ vẻ nghiêm trọng, nhưng lúc thỉnh giã (trừ Ban-ta-lăng, lão đã rời sàng buồng khác để khỏi phải chướng tai vì những tac-phẩm bá l譙 không nín được cười và làm cho nàng phải ngừng lại, thì Diêm-mai bỏ tung quyển sách ra, và ngắt đầu về phía sau mà cười ầm lên, khiến những mồn tóc mềm óng vặt đi, vặt lại ở vai nàng. Khi ai nấy yên lặng, nàng lại đọc, và lại nghiêm trang như trước. Sa-ninh, cặp mắt dăm-dăm, không rời cõi đọc sách. Chàng lấy làm khó hiểu vì sao cái dung nhan tiền tử kia lại bỗng dung nhẫn nhô một cách buồn cười hay phàm tục đến thế được.

Diêm-mai trưng vung nhất những vai thiếu nữ, những vai « tình-nhân ».

(Xem trang sau)

VO-ĐỨC-DIÊN

KIẾN TRÚC SƯ — TỐT NGHIỆP T.M.T.D.P.

NGUYỄN-TƯỜNG-LÂN

Họa sĩ tốt nghiệp T.M.T.D.P.

Nº 57, Route de Huê, Nº 57

Chuyên về kiểu nhà to, nhỏ, trong các thành phố. Chủ báo các thức - tinh chủng vật liệu. Đất xa không tính tiền thêm.

Có giấy học-sinh thi vào các ban trường Mỹ-thuật. Giấy toán pháp thường và toán pháp thuộc về kiến-trúc.

The advertisement features a woman holding a perfume bottle. The text includes:
 HAY CON HOANG THOANG HUONG TAY VAN HUA PHAT
 NƯỚC HOA "CON VOI"
 NỘI TIẾNG THƠM MẠT, NHẸ
 NHANG VÀ THƠM RẤT LÂU!
 CL KHUE PUB
 Sance Jasmin Phuc
 Elpis Juan 13 Avenue
 KHUE P
 1 lô 3gr 0\$26
 1 tá... 1.60
 1 lô 6gr 0.30
 1 tá... 2.50
 1 lô 20gr 0.70
 1 tá... 6.00

Binh lậu, dương-mai, hột-xoài trị băng

THUỐC Á-ĐÔNG BƯỚC CHĂNG ?

Chúng tôi thấy thuốc trị bệnh Phong-Tình bán nhiều quá, nhưng sao số người bị bệnh ấy, theo bản kê của sở Y-Tế, thì càng ngày càng tăng.

Thuốc người ta bán không hiện-nghiệm chăng? Hay là người có bệnh không tận tình lo uống thuốc, cứ để truyền lây ra mãi?

Không biết lẽ phải ở dằng nào, chúng tôi liền đề tâm nghiên-cứu và thí nghiệm lần-lần, để thử có tìm được 1 thứ thuốc Á-Đông thiệt tình hay, trị cho dặng 3 chứng bệnh, Lậu Dương-Mai và Hột-Xoài. Vì nếu bồ ích được cho đời, thì cũng có cả danh-lợi cho chúng tôi. Năm bắt đầu thí nghiệm là 1930, tới cuối 1934 mới thấy kết quả. Vậy xin tuyên bố những con số sau đây:

Thứ thuốc thí-nghiệm	Năm	Số người bị bệnh			Số được mạnh			Số sánh	
		Lậu	Dương mai	Hột xoài	Lậu	Dương mai	Hột xoài	Số người bị bệnh	Số được mạnh
Thuốc bột . . .	1930	20	20	10	5	7	5	50	17
Thuốc nước . . .	1931	20	20	10	10	11	5	50	26
Thuốc hoàn mật .	1932	20	20	10	8	8	7	50	23
Thuốc hoàn viên .	1933	20	20	10	13	11	7	50	31
	1934	20	20	10	19	18	9	50	46

Vậy thì thứ thuốc hoàn khô hiệu-nghiệm hơn hết. Năm 1930, 50 người trị dặng 31 người. Năm 1934, chúng tôi già giảm lại và đổi cách thức bào chế lại. Kết-quả: 50 người trị dặng 46 người (92%).

Thuốc Á-Đông trị dặng 3 thứ bệnh mà đến số đó thì cũng là khá lắm.

Chúng tôi liền mạnh-bạo làm ra thật nhiều, từ dày giờ phát-hành khắp xứ Đông-Dương. Tên thuốc đặt là:

Nº 60 Hué-liệu giải-dộc hoàn

Bất kỳ Lậu, Dương-Mai hay Hột-Xoài, đang cấp-hành, uống 6 ve tuyệt nọc. Bệnh kinh-niên uống 12 ve theo lời dặn thì thiệt mạnh. Về sau sanh con mạnh giỏi không gie-chóch. (Bảo-lanh làm toàn bằng thuốc Á-Đông thượng hạng).

Bào chế tại: VÔ-ĐỊNH-DÂN DƯỢC-PHÒNG

(SANG LẬP ĐÃ 15 NĂM)

323, Rue des Marins, 323 — CHỢ-LỚN

Có trên 600 đại lý ở khắp nơi, cần thêm đại lý ở Trung, Bắc

PHẦN CUỘC — 118, Rue d'Espagne Saigon — 179, Bd Albert 1er Dakao — 34, Route Coloniale, Nhatrang.

Phnompenh, Quinhon, Faifo, Hué, Tourane sắp thành lập.

Đại-ly ở Bắc-kỳ: Librairie MAI-LINH, 60-62, Paul Bert, Haiphong

Librairie MAI-LINH, 73, Rue du Coton, Hanoi

THORADIA

Một phương-pháp mới để
sửa-trị sắc đẹp

Lỗi mới bó buộc những trang sức không
được ra ngoài y-được khoa. Vì nếu những
trang sức không có tính cách sửa-trị, do
cho chử ký của Dược-sĩ bảo-dảm, thì không
những là dùng không ăn thua gì mà lại
còn hại nữa. Vậy các bà, các cô chỉ theo
phương-pháp Tho-Radia là được vira ý và
cần thận vì những trang-sức Tho-Radia
vira làm tảng vẻ đẹp, vira sáu-trị da-dé.

Kem, phấn và sà-phòng Tho-Radia chỉ
bán tại các tiệm thuốc nào do các Dược-sĩ
lâm.

Phòng kiến trúc

NGUYỄN CAO LUYỆN
HOÀNG NHƯ TIẾP
TÔ NGỌC VÂN

Nº 54, RICHAUD, Nº 54
(số nhà thương Bảo hộ)

Nº 42, TRANG THI
(Borgnis Desbordes)

và gặp cảnh tan-tinh thì nàng đọc hổng
hắn. Vả nàng cũng nhận biết chô-kém
của mình, và nàng có vẻ mặt riêu cợt
hình như để tỏ rằng mình không tin
những lời thề thốt nồng-nàn, những
lời làm rung động tam-hồn, mà tác giả
dùng cũng không nhiều nhặn gi.

Thời giờ đi quá mau, và mãi lúc
đồng hồ treo đánh 10 tiếng, Sa-ninn
mới trở về tối.

Chàng dãy nảy lên như bị rắn cắn :

— Ông sao vậy? Bà Lê-nô-la với hỏi.

— Nhưng tôi phải đi Bá-linh chiều
hôm nay, tôi đã nhận chô ở xe ngựa rồi.

— May giờ xe chạy?

— Mười giờ rưỡi.

Diêm-mai kêu :

— Thế thì không kịp rồi. Ông hãy
ngồi chơi một lát nữa... để nghe tôi
đọc nốt...

Bà Lê-nô-la hỏi :

— Ông đã trả tiền vé chitra, hay mới
trả trước một ít để giữ-chô?

— Tôi trả đủ cả tiền rồi, Sa-ninh
vừa nhăn mặt vừa đáp lại.

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

Diêm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi
cười phả-le. Bà mẹ lấy làm không
bằng lòng về cù-chí của con :

— Ô kia! Ông tiêu phi vô ích mất
một món tiền mà mày cười được ư?

An illustration of a person with glasses and a mustache, wearing a cap, sitting at a desk and reading an open book. The book is very large, with the title "hết đặng/đợn" written across its pages.

P. S.

Thưa quý báo, nếu quý báo không
đăng, vì nề cõ V.H. T.N. vì cõ ấy đẹp,
thì chúng tôi bất phục.

N. D. C. Trả lời : Thế ông Mai nòng Sơn đã phục chưa ?

KÍNH CÀO ĐỘC GIÁ

Tạm hoãn cuộc thi nhật hật đậu dọn,
Vì những bài dư thi gửi đến nhiều

quá, mà đều hay cả, nếu lần lượt đăng đàn thi có khi phải một năm mới đăng hết hạt đậu đòn gửi đến trong một tháng. Như thế, có lẽ mất thú cho độc giả. Vậy lại xin giao mục « hạt đậu đòn » cho anh chàng Nhát dao Cao. Đề anh ta ngồi rồi mãi, sợ dạo anh ta rã mất.

Kết quả cuộc thi nhặt Hạt đậu đòn sẽ đăng trong số sau.

P. H.

Ông Nguyễn Văn Vinh thường nấp đằng sau những người đứng dậy mà hành động. Vậy ông Vinh đâu ?
Xã Xê vừa thoáng nghe thấy tiếng ông Churos ngắt hon với hồi lý Toết xem ông ấy đứng đâu. Đóc già tim ho xã Xê

Muốn được một mối lợi to: thì các nhà
huân nên dir cuộc thi quảng cáo đẹp của

C. P. A.

vì nhiều người sẽ biết đến cửa hiệu mình

Nhớ xem thẻ-lê ở Phong-Hoa số 135, 136

VIEN-DÔNG TÔN-TÍCH HỘI

HỘI TƯ-BẢN SÉQUANAISE THÀNH BA-LÊ LẬP NÊN

Công ty và danh hiệu vốn 4.000.000 phat-läng một phần tư đã góp rồi

Công-ty hành động theo chủ-đu ngày 12 tháng tư năm 1916

Đăng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

Tổng cục ở Hanoi — 32, phố Paul-Bert — Giây nối số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 68, đường Charnier — Giây nối số 1099

BẢNG XÔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AVRIL 1935

Mở ngày thứ hai 29 Avril 1946 tại sở Tông-cục; 32, phố Paul Bert ở Hanoi hồi 9 giờ 30 sáng đó ông Leng chỉ loạ, ông Phạm-văn-Thu và ông Nguyễn-Bình-Nam dự loạ cùng trước mặt quan Kiểm Sát của Chính-Phủ

SỐ PHIẾU VÀ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
	Lần mở trước: Hoàn vốn bồi phẩn	
3.103	{ 3193-3 M. Nguyễn Văn-Anh à Saigon, lĩnh về . . . . . 3193-5 M. Mouze Avit à Phnompenh, lĩnh về	1.000 \$ 1.000 \$
4.1.058	Phiếu này chưa phát hành.	
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn	
4.867	{ 4867-3 M. Ung-đức-Trung à Phan-thiết lĩnh về . . . . . 4867-5 M. Huynh-công-Vang à Saigon, lĩnh về	200 \$ 200 \$
10.700	Huynh-thi-Loi à Tp Hoa, lĩnh về	200 \$
24.302	Un porteur à Hanoi, lĩnh về	1.000 \$
31.539	M. Đặng-thê-Vinh, à Vinh, lĩnh về	200 \$
35.025	Phiếu này chưa phát hành.	
	Lần mở thứ ba: Miễn trừ không phải gop họ	
2.857	{ 2857-2 M. Philippe Cox à Hanoi, lĩnh về . . . . . 2857-4 M. Prak Nhep à Phnompenh, lĩnh về	108\$ 20 200 \$ 108\$ 20 200 \$
6.888	M. Bourrelly à Uong Bi, lĩnh về	532\$ 00 1000 \$
13.638	Mme Turpin Lyonnet à Thành Hóa, lĩnh về	262\$ 00 500 \$
23.760	Mlle Hoàng-cát-Tường à Phucyên, lĩnh về	102\$ 80 200 \$
28.909	Lo-thi-Bao-à Bing Lạp, lĩnh về	101\$ 60 200 \$
32.935	M. Trần Bình à Sadec, lĩnh về	100 \$40 200 \$
34.261	Phiếu này chưa phát hành.	

Những phiếu kê sau này không được dự các cuộc xổ số vì tiền thắng chưa đóng:
 3193-4 — 3193-2 — 3193-4 — 91 — 4867-1 — 4867-2 — 4867-4 — 7201 — 14208 — 15993
 19078 — 23918 — 29119 — 2857-1 — 2857-3 — 2857-5 — 5697-A — 5697-B — 11911
 16825 — 18826 — 24640

Kỳ xổ số sau định vào ngày thứ tư 29 Mai 1935, tại sở Quản Lý ở
Saigon số 68 đường Charner hồi 9h30

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON BÀO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỀN BÁN: cho các nhà thương, các

BỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các
nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.

Ở KHẮP ĐÔNG - ĐƯƠNG

1er MAI ĐEN 1er JUIN 1935

Nhà thuốc chúng tôi, vì mới dọn sang nhà mới (trước ở 27 Nhà Chung (Mission) nay dọn sang 15 phố) muốn có thịnh tinh riêng đối với các khách hàng cũ và muốn được nhiều quý-khách biết đến cửa hiệu mới là một nhà thuốc có giá trị như thế nào, nên đem mấy món thuốc được thích-hợp với đời mới bán hạ giá một dịp từ 1er Mai đến 1er Juin này để tặng các bạn như sau này :

Bồ-thận-Hưng-dương (1 \$ 00 lấy 0 \$ 70) :

Chuyên dùng cho những người bắt cú vì cơ gi sinh ra thận hư mà thấy đau lưng, sinh dục kém, di tinh mộng tinh, ăn ngủ không điều, người mệt-mỏi, gầy sặc dẹp cũng không có hưng-thú, thường lát mờ mắt, rát đầu, rụng tóc, đau răng... Dùng thuốc này chỉ 1 hộp (được 4 hôm) thấy kiến-hiệu. (Người nào thận hư lâm, chỉ dùng 10, 12 hộp là cùng).

Bồ-phòi (1 \$ 00 lấy 0 \$ 70) :

Sinh ra ho vặt, hay khạc nhè, có nhiều đờm, thường lai ráo cỏ, rát cổ, thở khò-khè, tức ngực, xanh-xao, gầy còm, ăn ngủ không điều, người mệt-mỏi, gầy sặc dẹp cũng không có hưng-thú, thường lát mờ mắt, rát đầu, rụng tóc, đau răng... Dùng thuốc này chỉ 1 hộp (được 4 hôm) thấy kiến-hiệu. (Người nào thận hư lâm, chỉ dùng 10, 12 hộp là cùng).

Tiết-nọc-Lậu-Giang (Bồi-nghuyên-tiết-trùng) (1 \$ 50 lấy 1 \$ 00) :

Sau khi khỏi Lậu-Giang-mai hoặc bị bệnh ấy đã lâu ngày (từ 1 đến 15, 20 năm) mà thấy đau lưng, nước tiểu không điều hòa, thức khuya ăn độc-lại phát-bệnh, người thường mệt-yếu, bắp thịt rát, chân tay mỏi, ngoài da ngứa, nổi mụn-tịt, buốt nhói trong ống-tiểu, thỉnh thoảng thấy uốt-quá-dầu... (còn nhiều chứng-vật khác). Như vậy tức là nọc-bệnh chưa hết, dùng thuốc này nồng 6, 8 hộp, nhẹ 2, 3 hộp là cùng (thuốc này không những tiết-nọc-bệnh một cách êm-đềm, mà còn bồi-bô-nghuyên-khí nữa, hiện khắp nơi điều rõ, vì đã 1, 2 lần bán hạ giá để nhiều người dùng thử). Thuốc này trị bệnh dần-bà ra khí hư cũng rất tốt.

Giải-độc-hoàn (2 \$ 00 lấy 1 \$ 50) :

Về mùa viêm-nhiệt thường sinh nóng nảy lở ngứa, nổi mụn-tịt trong người, là vì huyết-xấu, nên lại thường sinh ra: mờ-mắt, rát đầu, vàng óc, nóng ruột, ăn kém, ngủ hay lì-bì mè-mộng. Dùng thuốc này chỉ 1 hoặc 2 hộp là đời huyết-xấu ra huyết-tốt, người mạnh-khỏe mệt-mê như thường (những người bị bệnh phong-tinh trước, uống phải các vị độc, nay bắt-cú sinh-ra chứng-gì, dùng cũng khỏi như thường).

Bách-ýng-hoàn (3 \$ 00 lấy 2 \$ 00) :

Thuốc này chuyên chữa những người tâm-hư, não-tồn, sinh ra mệt-yếu, trí óc hay quên, nhoc-mệt, đêm nǎm hay rít-mình-mè-mộng, ăn không ngon, ngủ hay lì-bì, đau-lưng mỗi-thán-thề, hay nóng ruột, xanh-xao, gầy-còm, uống-thứ này sẽ thêm-trí-khon-sinh-trí-nhỏ và các cơ-thể sẽ được mạnh-mẽ hơn-lên. Các cụ già, các người làm việc bằng-trí-óc nhiều-hoặc-nhất là các cậu-học-sinh sắp-di-thi-dùng-thì-tốt-lắm, vì-sẽ-thêm-trí-khon-sinh-trí-nhỏ.

Những thuốc bán theo giá trên này, chỉ hết ngày 1er Juin là hết hạn. Xin các ngài chú ý. (Trong dịp này ai muốn dùng thử thuốc Lậu-Thuong-Đức là một thứ thuốc Lậu-hay-nhất, cũng xin biểu không một-lần đầu, hoặc-mùa-nhieu sẽ được trừ 20%.

Ở xa mua thuốc trên từ 5\$00 trở-lên sẽ không phải chịu tiền-cước và gửi bằng cách-lĩnh-hoa-giao-ngân.

THU TÙ VÀ MANDAT XIN BÈ : THU ỌNG - ĐỨC, 15th PHỐ NHÀ CHUNG, 15 (Mission) — HANOI

ĐẠI-LÝ: Sinh-Huỵ, 59, La Ga, Vinh — Cần-nhiều đại-lý chăc-chắn-cần-thận ở các-tỉnh

Việc PHÁP-LUẬT

Muốn được việc một cách mau chóng và đỡ tốn tiền, nên đến phòng cố vấn pháp luật

Số 5 phố Hàng Gia-cũ, Rue des Cuirs cạnh bến-chợ Hàng Gia HANOI
KIỆN CÁO, ĐƠN TÙ, HỘP ĐỒNG, VĂN TỰ V.V...

GIỜ TIẾP KHÁCH: Buổi chiều từ 5 đến 7 giờ
Buổi tối từ 8 đến 9 giờ

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

NẾU NGÀI MUỐN MUA
HÀNG TỐT, ĐẸP, GIÁ HẠ

NÊN LẠI NGAY

VẠN-TOÀN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO — HANOI

GIẤY ĐÓNG SẴN đủ các kiều-tan-thời 1934, nhiều thứ da mới-rất đẹp và bền, để da tay hoặc để cao-xu, đủ các số-chân từ 36 đến 42 để các ngài-chọn-cho được vừa-ý, khỏi đau-chân. Ngài nào ở xa không-tiền về Hanoi xin viết-thư về hỏi Catalogue 1934-1935 hoặc cho người nhà về-mua-hộ, nếu rộng-chật không-vừa-ý có thể-mang-về-dỗi được cho thật-bằng-lòng-mới-thôi, bản-hiệu xin-vui-lòng-chiều-ý-each-quý-khách. Giá từ 3 \$ 50 trả-lên. Cùng-một-giá, giấy-của-bản-hiệu-bao-giờ-cũng-tốt, đẹp và-bền-hơn-mọi-nơi vì-bản-hiệu-cốt-bản-cho-nhiều và được-lòng-tin-cậy-của-quý-khách. **GIẤY ĐÓ CHÂN** xin-tùy-kiểu-tính-giá-phải-chăng.

MUA MỘT LO KEM HAY MỘT HỘP PHẤN

EM TRẺ LAI MUỜI TUỔI

CÁC CHỊ NÉU MUỐN SẼ CÙNG ĐƯỢC NHƯ EM

MỘT CUỘC PHÁT-MINH RẤT LÂU-LÙNG VỀ SẮC ĐẸP CỦA MỘT BÁC-SĨ

Như-dâ-quả-tiền-dào. Hơn-nữa-những-người-kém-nhan-sắc-mà-dùng-Crème-Tokalon-thì-cũng-dồi-ri-dep-một-cách-dị-thường. Vày-mỗi-buổi-chiều, trước-khi-di-ngủ-các-chị-em-nên-dùng-thứ-Crème-Tokalon, sét-hồng, thứ-Crème-ấy-nó-nuôi-da-và-làm-chỗ-nước-da-tré-lại-trong-khi-ngủ. Còn-mỗi-buổi-sáng-thì-dùng-thứ-Crème-Tokalon, sét-trắng. Chất-ấy-nó-làm-chỗ-nước-da-troi-tán-lại-và-dễ-danh-phấn. Rồi-lúc-chị-em-soi-gương-se-thấy-minh-có-một-cái-sắc-dep-lồng-lẩy-như-ngọc, hồng-havenport như-tiền, cái-sắc-dep-mà-nó-không-dùng-Crème-Tokalon-thì-không-bao-giờ-có-dùng. Hãy-dùng-Crème-Tokalon-di. Sẽ-thấy-hiệu-quả-tốt. Nếu-không-thì-tiền-minh-mua-sẽ-hoàn-lại-cho-minh

LA CRÈME ET LA POUDRE TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN Ủ BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ

Maron, Rochat et Cie — 45, B¹ Gambetta à Hanoi